GEN

ALLEN COUNTY PUBLIC LIBRARY
3 1833 03137 3746

Gc 978.401 D92g

Golden Jubilee of SS. Peter
and Paul Catholic Church,

— 1898 — 50 — 1948 —

282.482
G566

ZLATÉ JUBILEUM

OSADY SSV. PETRA A PAVLA

NEW HRADEC, N. DAKOTA

✠

GOLDEN JUBILEE

of

SS. PETER AND PAUL CATHOLIC CHURCH

NEW HRADEC, N. DAKOTA

STATE HISTORICAL SOCIETY OF ND
612 EAST BOULEVARD AVENUE
BISMARCK, ND 58505-0830

... ...ity Public Library
900 Webster Street
PO Box 2270
Fort Wayne, IN 46801-2270

— 1898 —

— 1948 —

Zlaté Jubileum

OSADY SSV. PETRA A PAVLA

NEW HRADEC, N. DAKOTA

Golden Jubilee

of 33711

SS. PETER AND PAUL CATHOLIC CHURCH

NEW HRADEC, N. DAKOTA

Digitized by the Internet Archive
in 2024

https://archive.org/details/goldenjubileeofs00unse_0

THE LIBERTY NATIONAL BANK

OF

DICKINSON, NORTH DAKOTA

Organized in 1916 as the German Bohemian State Bank, by Frank Lish, John P. Berringer, Vincent Kovash, Anton W. Sadowsky, Dominic Vranna and Wenzel Jirges. The bank became Nationalized in the year of 1923 and has since operated under a National Charter.

Capital Stock	$100,000.00
Surplus and Reserve	105,000.00

Resources over $7,000,000.00

Officers and Employees:

VINCENT KOVASH	President
DR. P. J. WEIR	Vice-President, and Chairman of The Board
ANTHONY KOSTELECKY	Vice President
M. J. RASCHKO	Vice President
ISADORE G. FISHER	Cashier
EMMA L. KOSTELECKY	Assistant Cashier
R. C. EHLI	Assistant Cashier
HERBERT A. LEFOR	Assistant Cashier
VINCENT A. FISHER	Teller
JOHN SCHNEIDER	Teller
VERNON F. RASCHKO	Teller
MARGURIETE A. TSCHIDA	Teller
ESTHER A. UECKER	Teller
ALICE FRENZEL	Bookkeeper
HELEN WANNER	Bookkeeper
EVELYN WILLER	Bookkeeper
ANNE M. WANNER	Bookkeeper
LILLIAN KOSTELECKY	Bookkeeper
WILMA KOVASH	Bookkeeper

Complete banking service — G. I. and F. H. A. Loans
Interest paid on time deposits, saftey deposit boxes for rent

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

HOLY FATHER, PIUS XII.

View of New Hradec, N. Dak.

Dějiny osady Ssv. Petra a Pavla, v severní Dakotě. New Hradec, N.D.

Zlaté jubileum

V západní části státu Severní Dakota, v okresu Dunn, v diecési Bismarcké, asi dvanáct mil na půlnoc a na západ od Dickinson, N. D., leží spokojeně vesnička, Nový Hradec, domov to českého lidu v západní části státu North Dakota. Tato vesnička, postavena blízko řeky Green, usmívá se na celý svět radostně, chlubíce se svým krásným chrámem Božím, zasvěceným svatým apoštolům SSv. Petra a Pavla. Není to "vesnička pod Šumavou," ale spíše může býti nazvána "Vesnička na preriích." Kolem této vesničky se usadil lid český, lid Svato-václavský, původně přicházející z Čech. Zde poloha země jest vlnitá, půda úrodná. Zde si řekli přistěhovalci: "Zde zůstaneme, zde jest dost země pro nás a pro naše syny."

Nový Hradec

Tato vesnička se chlubí dnes roku 1948, krásným cihelným kostelem a školou. Toto jest středisko našeho českého lidu, středisko života duševního a vzdělávajícího. Vesnička tato dostala svého nazvu bud'to, mnoho Čechů pocházelo z Čechohradu v Rusku, aneb že bylo takové místo ještě v Čechách, Králové Hradec. Tato vesnička byla dříve nazvána, Chrudím, ale později bylo jméno změněno na Hradec, protože jinonárodovci nemohli jej vyslovit, — nazývali vesničku "Krutím." Jméno bylo změněno jednou v osadní schůzi, kdy pan Vincent Kovash dal návrh, se tato vesnice takto jmenovala. Dnes je zde jenom asi 60 duší, většinou výměnkáři. Jest zde obchod, dva garage, a hospoda, ale nežli budeme se více rozepisovat, podívejme se, odkud tito obyvatelé nyní budlící zde, přišli.

Čechy.

Začalo se vypravovat v Čechách že jsou jiné země, které mají hodně země, a že by tam byli přistěhovalci vítáni. Mluvilo se o tom, přicházeli, nabídky z Krýmu z Ruska, že by tam lid český byl vítán, že tam je hodně země pro ruce české k zvelebení. Toto se stalo obzvláště v krajině tak zvané Chrudimsko, kde bydlel lid chudý, lid bez země; tento lid hledal kus chleba až za hranicemi českými. Mluvilo se o tom, jak by to bylo kdyby se někdo pustil do této zaslíbené země, o které takové pěkné věci docházejí. Bylo to tedy v roce 1861, kdo několik českých rodin z krajiny Chrudimské se odhodlalo putovati na Krym. Byli tam vyzýváni hodně ruskými šlechtici, kteří měli veliké statky, které obdrželi od cára za svou věrnou službu prokázanou carovi v času války. Tito šlechtici věděli, že lid český jest chudý, a že se dájí nalákati do Ruska, když mu bude přislíbena půda země. Tito velkostatkáři také si představovali, že dostanou lacinou práci od těchto českých duší a že jim zvelebí kra-

jinu velmi lacino. Nalákali mnohé rodiny, a skutečně se tyto rodiny daly na cestu, kde bude slunko štěstí na ně se brzy usmívat.

Nastaly přípravy k odjezdu. Bylo mnoho příprav, velikého shánění, smlouvání. Protože Češi byli chudí, každý neměl koně, aneb vůz, tak se museli ujednat, kdo da co na tuto dálnou cestu. Spřáhli se jak mohli, a naložili svoje pozemské věci na vůz aneb na dvojkolku a jeli. Ale bylo to smutné stěhování, takřka "za vozem pěšky." Bylo to více jako cikánské vandrování, než putování cestných lidí českého původu. Přece myšlenka je stále posilovala, "jdeme do nové země, a jdeme tam za kusem chleba." Kůň táhl vůz, a na tom koni třebas seděla žena aneb děti, a muž šel většinou pěšky, a někdy musel přidat své síly i tomu koni, když byla cesta příkrá. Peníze neměli, tak na cestě žebrali, ať to bylo na Moravě, Slezku aneb v Polsku. Nejhorším způsobem bylo s nimi zacházev Polsku, kde převládali židé.

Šest neděl se trmáceli naši pionýři, až konečně uviděli slunce vycházeti se svými červánky na Krymu, v Rusku, blízko Černého moře. Zde našli veliké lány země, porostlé hustou trávou, žádné stavení, jen tu a tam nějaký ovčín, kde cabany (pasáci) chránili svoje stáda ovcí před zimou a deštěm. Zde si odpočinuli po dlohé cestě, a začali se vyptávati, kde by dostali tu kýženou zem, po které toužili. Byla udělana čára šlechticům přes jejich plány, lid ovšem trochu sloužil mezi těmito velkostatkáři, ale brzy vyšel rozkaz od cara ruského, aby zem tato byla rozměřena, a každému přistěhovalci byla dána část. Češi tedy orali brázdy svého pole a ne pole boháčů tamních. Zde začali budovat svoje malé drňáky, většinou vykopali jámu do země, pokryli ji slámou a trávou a zde bydleli.

Sod farm of J. Ridl.

Když lidé v Čechách uslyšeli že vystěhovalci, Češi do Ruska, obdrželi zem, odhodlali se jiné rodiny, že též půjdou hledat svoje štěstí v ruských hranicích. Tedy roku 1862 druhá výprava se utvořila v Čechách, by sledovali šlépějí svých spolubratrů a spolusester do Ruska. Ale když tam přišli, jiný obraz je vítal. Bylo jim krátce řečeno, že není pro ně už více půdy. Museli se tedy mnozí z nich najat a praco-

vat pro vůkolní němce a pro jiní. Ale za šest let, batuška car poznovu ohlásil, ze má ještě více země pro Čechy v části Ruska, tak zvané "Na Mološe." Tato zem ležela asi sto mil severovýchodně od Krymu. Zde našli naši Češi asi tak osm tisíc akrů úrodné země. Zde se rozhlédli, začali stavěti drňáky, a později, vepřáky. Zde založili vesnici, kterou postavili ve formě kříže, a nazvali ji Čechohrad. Ovšem počátky byly bídné, strava jejich byla nejprostší, a hospodařilo se velmi primitivním způsobem. Ruský car Alexander III. půjčil lidu našemu věci, které potřebovali, to jest půjčil jim peníze na dlouhé splátky, a s těmito penězi si mohli pořídit, čeho potřebovali. Ale veliké štěstí se stalo carovi, narodil se mu následník trůnu, a tedy ze vděčnosti odpustil lidem všechny dluhy. Ale nebyly úrody takové, jaké si lid přál; byla sucha, začal i hlad v Čechohradě a ve vůkoli. Ačkoliv každý otec obdržel 15. desentin, (40 akrů), a každá osoba mužského pohlaví též dostala stejného nadílu, nebylo to přece moc. Byli zde už někteří Češi kolem dvacet let, a jejich myšlenky zase se otáčely jinam, nebot' zase přicházeli k ním zprávy, že jest lepší zem než Rusko, a ta zem se jmenovala Amerika. Přijížděli tak zvaní "agenti,' kteří vybízeli Čechy, aby se odstěhovali do této nové země, která měla míti tolika blahobytu. Už jim to zase začalo vrtat v hlavách, a někteří začali plánovat, "jak bych se já dostal do Ameriky." Zde v Rusku přece nebyla taková slibná budoucnost, jak se jim snilo ještě v Čechách. Když dnes se mluví s některými pionýry, rádi vzpomínají na Rusko, a celou řadu míst mají na jazyku, jako Odessa, Synferopol, Černé moře atd.

Prodali svoj hospodářství a začali se stěhovat zpět přes Čechy do Německa, do Hamburgu, a na lod'ě které je většinou po dvou týdnech přivezli do přístavu Liverpool, a později do New York aneb Baltimore. To si můžem představit, že naši Češi nejeli v první třídě, ale většinou v tej nejposlednější, a zkušenosti nebyly ty nejlepší. Vykročili tedy na půdu Americk ou, plny radosti, že nyní jsou v té zaslíbené zemi. Myšlenky se jim míhali, hlavami, "jak to asi bude zde." Jejich pevná víra v Boha a jejich vůle pracovati poctivě pro svůj chleb je držela v radostné mysli. Nemůžeme každou rodinu sledovat podobrobně, ale musíme větší skupinu, která také se nalezla roku 1887, 7. května v městečku Menno v Severní Dakotě. Toto městečko je asi deset mil od Scotland, S. Dak., blízko Nebrasky. Do tohoto městečka zavítali rok před tím Frank Kussy, a Wencl Sadowsky mladší. Nebožtík Anton Hanel přijel též půl roku dříve do Menno, než ostatní skupina, o kterých se nyní více rozepíšeme. Skupina vystěhovalců se tedy nalezla v Menno, rozhledla se kolem sebe a neviděla, že by zde bylo něco pro ně, totíž nějaká zem, zanechali Menno a jeli 70 mil na půlnoc do městečka Bowdle, blízko Aberdeen. V Bowdle strávili dva týdny, nakoupili si nářadí zde v Severni Dakota, poněvadž jim bylo řečeno, že dal na půlnoc ničeho nepořídí. Jak kolem Menno, tak i kolem Bow-

First church. Rev. Thomas Rabsteinek on left.

dle se rozhlédli naši přistěhovalci, kde by nějakou zem nalezli; ale tu a tam našli několik čtvrtek, pro jednu aneb více rodin a to je vše. Byli až u řeky Missouri, ale nic se jim nezamlouvalo, a nebylo zde dosti země pro všechny, a žádný nechtěl se odtrhnout od skupiny. Bylo jim řečeno, že jestli chtějí, ať jedou ještě více na půlnoc, že tam ještě jsou "humstety." Jeli ještě 70 mil na půlnoc a zde asi dvě míle of městečka Minchester zase hledali zem. Tenkráte tato vesnička byla pouze poštovní zastávkou. Zde nenašli zase ničeho, co by se jim líbilo. Vláda dávala zem, kterou si museli vysedět za šest měsíců, ale ještě ji bylo málo. Kdosi jim radil, aby jeli do Bismarck, N.D., že třebas tam něco bude k nalezení. Byl to němec, Messerschmid, který jim tuto radu dal. Přijeli do Bismarck, a teprv se dozvěděli, že ještě musí jet na západ do Dickinson a ve vůkolí, že tam je země dost pro každého. Cestu tuto vykonali v červenci, asi 25. 1887. V této skupině byly rodiny Fred Kostelecky, Anton Haněl Václav Sadowský, Sr. & Jr., Frank Sadowsky, Jan Kinzel, Josef Pavlich, Frank Kovash, Vincenc Kovash, ještě svoboden.

Tyto rodiny se usadili na sever a západ od Dickinson, kolem nynějšího Nového Hradce. Josef Rambousek, starší, Jan Kinzel, Josef Pavlish, zůstali přes zimu na farmě, kde nyní bydlí Vincent Marsh. Na jaře obdrželi pozemek kolem Hradce. Roku 1890 se přistěhovali též Jan Karský starší, Václav Stranik, Alois Kudrna, Václav Kostelecký. V roce 1891 přijelo ještě více rodin, a byly to: Anton Pirkl, Bohuslav Havelka, Josef Ridl, Jan Ridl, Frank Králíček, Rudolf Pavlíček, Frank Pavlíček. Neví se datum, kdy se všechny rodiny přistěhovali, ale bylo to v těchto letech.

Prvních pět roků bylo málo života společenského a duševního. Modlívalo se v domech v neděli a na svátky. Dp. Josef studnička posluhoval zde Čechům, a též i v Dickinson. Tento duchovní správce pocházel z Wahpeton, N. D.

Bylo potřeba místa, kde by mohl se lid sejíti a Boha svého uctívati. Asi jedenáct let odbývalo se vše bez kostela křtilo se často u Václava Kostelackého v domě, neboť on měl domov jen asi čtvrt míle od Hradce. Už bylo podotknuto, jak přišli, že dali toto jméno této vesničce. Pozemek, na kterém dnes stojí Hradec, byl darován železnicí, v rozměru 40 akrů. Byly schůze, a mluvilo se o zbudování kostela. Myšlenka pronikala mysli mnohých přistěhovalců a skutečně ta myšlenka se uskutečnila v roce 1898. Rozhodnuto bylo, aby se postavil kostelíček dřevěný, na těch 40 akrůch v severozápadním rohu majetku tohoto.

Bylo 26 zakladatelů osady, a bylo ve schůzi ujednáno, aby osada tato byla zasvěcena pod ochranu ssv. apoštolů Petra a Pavla. Zakladatelé osady byli následující: Vincent Kovash, Václav Sadowský, st., Václav Sadowský, mladší, Anton Sadowský Frank Sadowský, Jan Kinzel, Vincent Urbanec, Václav Hurych, Josef Semerád, Jan Kovash, Frank Kovash, Jan Bezdí-

ček, Václav Jirges, Josef Polenský, Josef Lupták, Josef Karský, Jan J. Karský, Václav Kostelecký, Alois Kudrna, Václav Zimbrick, František Faimon, Václav Straník, Anton Haněl, Jan Maresh, Josef Rambousek, Anton Pavlíček, Josef Dolechek.

Ovšem později více a více přistěhovalců přicházel do nové osady. Kostel tedy byl založen a postaven roku 1898. Za tři roky byla postavena fara, kde by mohl přebývati místní farář osady. Fara byla prostorná, veliká a studená. Kostelíček byl asi 24x36. Za několik roků bylo málo místa, musel býti kostel přisteven ve zadu. První stavba stála asi $676.00. Dp. Studnička, přijížděl sem tu a tam, a dvakrát zde byl Dp. Augustinský z Pisku, N. D. Kostelíček byl prostě postaven, lavice byly doma dělané, byl tam hlavní oltář, ale žádné prostranní oltáře, jenom stolky, a na nich byly sošky. Tento chrám tedy byl vysvěcen 23. října 1898. První oddavky v tomto chrámě Páně byly Františka Ficka, Jr. a Marie Hanělové.

V té době byl farářem u sv. Josefa v Dickinson, Dp. Tomas Rabsteinek, pravý to český horlivý kněz. Přijížděl, aby také posloužil svým krajanům v Hradci, aspoň na menší svátky, ale ne v nedělích. Na svátek sv. Václava, patrona našeho národa, vždy se vynasnažil, aby Čechům udělal radost, že měli služby Boží ve svém novém chrámě. Dp. Rabsteinek při schůzích a při kázáních radil aby se Hradčané postarali a dostali si

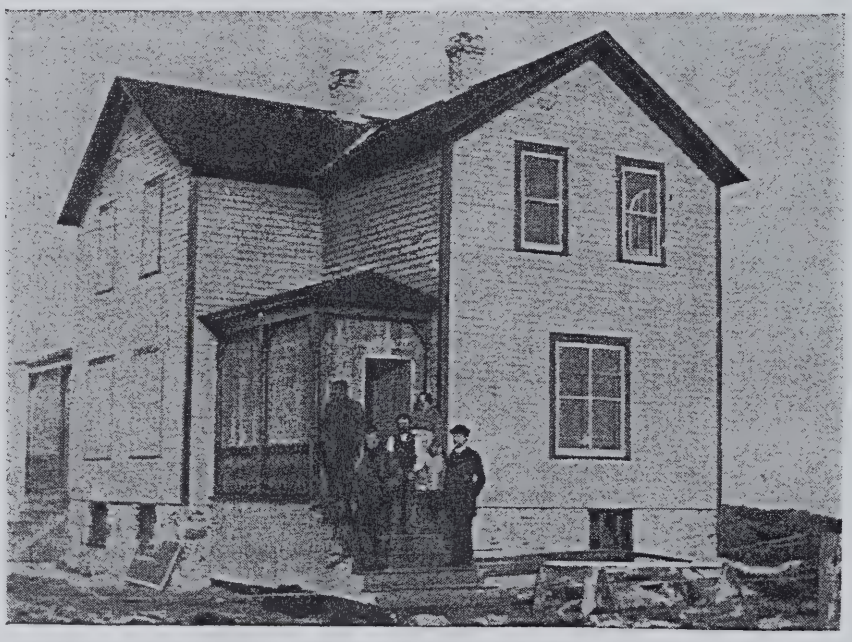

First Rectory, Rev. W. Grunt on steps

sem svého vlastního faráře, který by jim mohl sloužit pravidelně. Pan Vincent Kovash jednou na podzim jel do Chicaga s dobytkem na prodej, a zastavil se tedy v Chicagu, u Otců Benediktinů a požádal je, aby jim sem zaslali faráře. Za krátký čas sem byl poslán Dp. Václav Grunt. Toto bylo asi roku 1904 aneb 1905. Tento duchovní správce zde byl jenom asi osm měsíců. Ale za svého působení postavil první faru, která byla na půlnoc od kostela, a stála asi $2,800.00. Fara ovšem byla moc veliká, studená klatila se, když severák se začal bouřit. Dnes tato fara jest bydlištem Františka Swinta, asi 4 mile na půlnoc od Hradce, kterou tento člověk koupil asi za šest set.

Pak přišel dp. Edward Kasal, jako místní farář. Tento velebný pán byl znám pod jménem "Cowboy Priest." Byl to hodný kněz, vzal si na faru poštu, postavil hall asi roku 1906, založil čtenářský klub. Tenkráte ještě nebyly automobily, a tak jezdil mezi osadníky a přisluhoval jim na koníčku. Podobal se prezidentovi Teddy Rooseveltovi, který asi ten čas prováděl svoje zájmy v Medora, N. D. Za pátera Kasala bylo postavena první veřejná škola, ve které náš dobrý Josef Peleška tolik roků učil. Pomohl též organizovat okres Dunn. Za jeho doby byl postaven první obchod v Hradci, který vlastnil Václav Zimbrich. Později Václav Kostelecký postavil též štorek, kde ob-

Rev. Edward Kasal

zvláště se prodávali cukrovinky, a zde nynější farář okusil první zmrzlinu. Father Kasal zorganisoval zde farmářský telefon. Ont byl první, co zavedl první odstředivku v tomto okolí. To byla novota vidět stroj, který rozděloval smetanu od mléka. Působiště jeho bylo veliké, asi dvacet mil na každou stranu od Hradce. A to nebylo vše, časem dojížděl až na dálný západ, ano, až k Tichému moři, kde posloužil tamnějším Čechům. Na svých cestách v osadě kolikrátě zabloudil, nebot' nebylo žádných cest kloudných. Nedivme se, nebot' nedávno bůvoli odtud byli odklizení. Antelopky a cajuti ještě mu zkracovali čas, když byl na svých cestách se svým koníčkem, aneb s kočárem. Vždyt' oni ty drňáky vypadali, jeden jako druhý. "Mojí první nejbližší společníci v Dakotě byli Indiánský poňák, a parasátko, které mne kdosi přivezl na zabití," povídá dp. Kasal. Dp. farář neměl to srdce prasátko zabít tak si z něj udělal mazlíčka. Dp. Edward Kasal se narodil 12. března 1876, v Polmě v Čechoslovensku. Vysvěcen byl 26. července 189. Přijel do Ameriky 1905 a první jeho osada byla v Eastman, Wis., kde založil a vystavěl pěkný kostel. Dp. Kasal též vyučoval v té veřejné škole, která byla postavena za jeho působení zde v Hradci. A co je více pamětihodnější že sám tam vyučoval. Jeho zkušenosti jsou zajímavé, když povídá "jednou tam bylo mnoho žáků, a podruhé žádný. Nejvíce jich přišlo do školy, když měl přijeti Superintendent. Když superintendent přijel, musel spáti v mé maštali. Jeho koňe dole, a on na stropě. Byl to zajímavý život, jestli ne pohodlný." Člověk musel umět všechno, vše spravit a napravit.

Dále vypravuje dp. Kasal "My jsme žili tak neodvisle, že jsme nepotřebovali tenkráte žádného policajta, žádného šerifa, žádné vězení, — jenom kostel." Pozoruhodné jest, jak povídá dp. farář: "Měl jsem velikou čest pomáhal jsem zorganizovat Dunn County, a pomoc ustanovit jeho úředníky." Guvernér Burke v North Dakota, který později se stal tajemníkem pokladny, požádal dp. aby navrhl, kdo mají bytí prvními úředníky okresu. Dp. Kasal navrhl jména a guvernér je potvrdil. Když byl okres založe a veřejně se věc ustanovila, a když byly ceremonie přihodně odbývany, dp. Kasal měl míti řeč. Protože neuměl dobře ovládat anglickou řeč, když viděl guvernéra a hodnostáře ulekl se, a ačkoliv měl řeč připravenou, nepamatoval si ničeho, a tak se aspoň pomodlil Otče Náš. Guvernér gratuloval důstojnému pánovi se slovy že toto byla nejkrásnější řeč, co kdy slyšel při takové okolnosti.

Dp. John C. Smoley

Pak následoval ve duchovní správě dp. Jan C. Smoley. První křtiny, které jsou zaznamenány v osadních knihách jsou Sept. 4, 1910, a křtil Anežku Kosteleckovou. Bylt ont Slovinec, českou řeči dobře neovládal. Dle některých bylt to on, který založil čtenářský spolek ve starém halle, a ne dp. Kasal. Ještě dnes mezi osadníky jsou obrázky tohoto duchovního správce k nalezení, a obzvláště, kdy jest oble-

Důstp. John C. Smoley

Dp. Jan Przytarski

Když páter Smoley odešel, přijel dp. Jan Przytarski, polský šlechtic. Byl zde do podzimu 1916, jak svědčí křticí listina.

čen jako voják. Byl to prý velmi dobrý ochotník. Brzy ráno chodíval kolem Kinzlova majetku se svým psem "Černým" a hledal, co by bylo na mušku. Poslední matrika, kterou zaznamenal v křticí knize jest: 29. června 1914.

Dp. František B. Tománek

Za farářování tohoto osadního správce, shořel starý kostel, který byl postaven 1898. Toto se stalo na podzim asi v říjnu 1917. Hned začal páter sbírat na nový kostel a na novou školu. O škole se už tenkráte před tím mluvilo, ale nic jistého nebylo v tom ohledu učiněno. Když chrám Páně hořel, pan Václav Zimbrick snažil se zachránit, co se dalo z chrámu, chtěl nějaké sochy zachránit, a uškodil si, a později

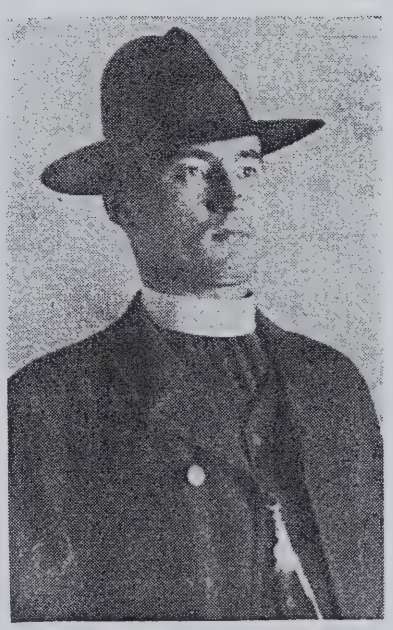

Dp. František B. Tománek

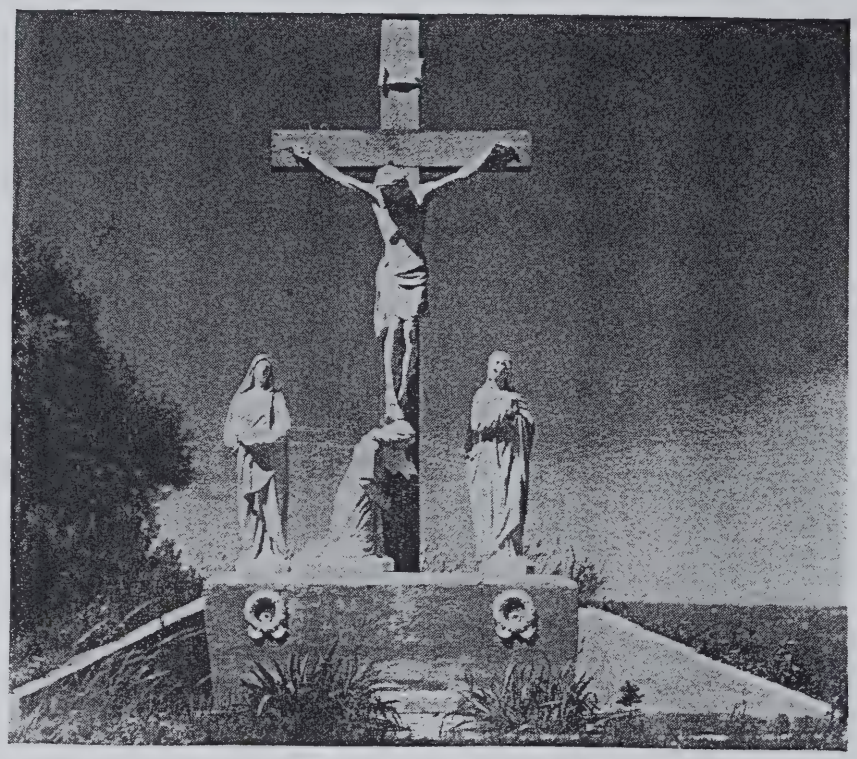

Crucifixion Group

Dle matriky v té době měl mnoho křtů, a život osadní spravoval ušlechtile a zdárně.
z toho skonal. Leží zde na hřbitově vedle své manželky, kde spí spánek spravedlivých. Když nebylo kostela žádného, mše svatá byla v neděli obětována ve starém halle. Nové místo bylo zvoleno pro nový chrám Páně, trochu na poledne od starého kostela. Nynější místo, kde stál starý kostel, jest častí hřbitova, a tam nyní stojí krásná skupina

Ukřižování Páně, která byla darována roku 1944 rodinou Františka Marse, za ochranu vojínu, kteří byli na bitevním poli v tu dobu, v době druhé světove války. Skupina stála přes sedm set dollarů. Skutečně krásná to památka, a za tu památku celá osada je rodině této hluboce vděčna. Hlavní příčina, proč kostel byl postaven trochu více na poledne jest aby osada mohla nechat rozměřit svůj pozemek na loty a prodávat je, a též aby se zde ustanovila hlavní část městečka.

Nový chrám Páně.

Chrám Páně jest cihelný, v rozměru 72 střevíců dlouhý a 46 široký. Za nim jest škola, v rozměru 38x46. Budova jest kombinační, kostel napřed na prvním poschodí dole basement, a vzadu na dvou poschodí škola a bydliště pro sestry. Původní kon-

Sts. Peter and Paul Church and Congregation

trakt obnášel $21,192.00, ale než byla budova hotova, stála asi 26 tisíc. V chrámu Páně jest místo asi pro 350 duší. Ve škole jsou čtyři třídy, a dvě ložnice. Vyučují čtyři učitelky, a každá má průměrně 29. dětí. Dvě sestry kuchařky vaří pro děti, které zde zůstávají celý týden, a odjíždí domu v pátek po škole. Většinou je zde až 90 dětí na stravu a spaní.

V chrámu Páně jsou tři krásné oltáře. Pěkná křtitelnice, a dobré lavice. Na rok jubilejní osadnici darovali na zakoupení nového svatostánku z mosazu, vzdorojícímu ohni. Toto učinili na poděkování za milosti obdržené za padesát let od Pána Boha. Kostel uvnitř jest krásně vymalován, ovzduší povznáší mysl přítomných k věcem nadpozemským.

Růženecký spolek

Růženecký spolek Panny Marie jest chloubou naší osady. Od svého založení členkyně pilně pracují pro osadu. Co dobrá tento spolek vykonal, to jenom Bůh Všemohoucí sám ví. Spolek byl založen roku 1906 za farářování dp. Václava Grunta. Když byl spolek založen, přihlásilo se asi patnáct osadnic ke spolku, mezi nimi dnes většina už nejsou mezi námi, ale odešly pro svou odměnu. Dnes má spolek tento 135 členkyň. Zakladatelky spolku, jak se nyní pamatuje, byly asi následující: Mrs. John J. Karský, Mrs. Vincent Kovash; Mrs. Frank Steffan, Sr.; Mrs. Tekla Hibl; Mrs. Veronica Bren; Mrs. Mary Kudrna; Mrs. Marie Luptak; Mrs. Rosalie Karský; Mrs. Anton Ficek; Mrs. Wenzel Kostelecký; Mrs. Julie Chorne; Mrs. Tekla Jablonský; Mrs. Anna Zimbrick; Mrs. Anna Kinzel; a Mrs. Josef E. Ridl. Deset těchto vzorných žen jsou mezi mrtvými.

Když byl první dřevěný kostel založen a vystaven v naší osadě, členkyně krátce potom spolky zakoupily prostranní oltář Panny Marie. V novém kostele, po shoření starého kostela, členkyně zase zakoupily nový oltář Panny Marie. Socha ze starého kostela byla zachráněna od ohně, a v nynější době stojí na chodbě v přítomné škole, jako přimluvkyně za naší osadu. Když ctihodné sestry učitelky zavítaly do Nového Hradce, členkyně spolku se postaraly o jejich potřeby, postele čišky, pokrývky atd. Nyní blíže chrámu Páně stojí Lourdská jeskyně, vystavena z červeného kamene k úctě Panny Marie. Do této jeskyně spolek zakoupil krásnou sochu Panny Marie a sochu svaté Bernadetty. Nyní má spolek devět růží. Členkyně zakoupily toho tolika, že se to nedá ani sčítati. Na příklad, když byl dp. Ladislav Brydl vysvěcen na kněze, členkyně podnikly sbírku na kalích, který byl darován primiciantovi. Za tento dar ještě dnes farář jest jim upřímně vděčen. Ministranti, po 42leté existence spolku, obdrželi nesčíslná roucha a obleky. Asi deset krásných měsních rouch pro mši svatou zakoupil spolek pro svůj chrám. První předsedkyně spolku byla paní John J. Karský, a ji násle- Mrs. John J. Karský, potom nastoupila Mrs. Vincent Kovash; nynější babička Marie Bursová, ještě žijící, nastoupila k vedení spolku. Potom převzala úřad dovala Mrs. Anton Svoboda; a

Rosary Society

nyní tento úřad zastává paní Anton Ficek, teď na odpočinku, bydlící zde v Novém Hradci. Krásný skutek lásky učinily členkyně, když zakoupily krásné sviceny pro chrám Páně. Mají krásný prapor pro svůj spolek, který stál asi 40 dollarů, když byl zakoupen. Tělo pro kříž, nyní blíže chrámu na kříži, též bylo darováno osadě spolkem. Za všechny dary, za umývání kostela, a zakoupení mnoho věcí pro osadu a jiné dobrodiní, všichni osadníci jsou vděčni. Za osm let spolek bude oslavovaty zlaté jubileum, a doufáme, že Bůh obzvláště naše zakladatelky udrží na živu, aby zakusily radosti trvání svého spolku po dlouhých padesáti let.

Dp. Jose Výtisk.

Na žádost osadníků z Nového Hradce ujal se duchovní správy osady SS. Petra a Pavla dp. Josef Výtisk 26. července 1922. Tenkráte byl duchovním správcem české osady sv. Jana Nepomuckého v Lidgerwood, N. Dak. V roce 1921 Jednota Katolického Dělníka, a Národního svazu českých katolíků vyslaly důstojného pana do Nového Hradce v zájmu jednoty a též i svazu. Tedy poznal tento kněz své budoucí působiště dříve, nežli se ujal správy osady. Osada v té době byla v neutěšeném finančním stavu. Na kostele vázl dluh s obnosu 15 tisíc dollarů,a u mnohých obchodníků v Dickinson byly rovněž dluhy, spojené se stavbou kostela. Bylo to ve zlých letech, kdy nynější chrám Páně byl dohotoven v roce 1917. Zvláště v roce 1919 zničily kobylky úrodu a tehdejší důst. pan farář, Emil Bubík, velmi málo dovedl česky mluvit. Též farní budova byla v ubohém stavu, takže osadníci najali malý domek od p. Jana Karského za prozatimní faru. Napřed se ujednalo, aby každá rodina, k osadě patřící, dala $5.00 mimo assessmentu na zaplacení pohledávek a dluhy v Dickinson. Ale na vánoce téhož roku dostali osadníci "vánoční dárek" od firmy John Schmidt v Chicagu, která držela mortgage, — buď to zaplatiti mortgage i s úrokem, který byl nezaplacen, nebo obnovit mortgage a zaplatit 8 procent úroku do předu. Nebylo tenkráte ani sto dollarů v osadní pokladně, a bylo třeba uhlí pro kostel a školu, opravdu to pěkné nadělení.

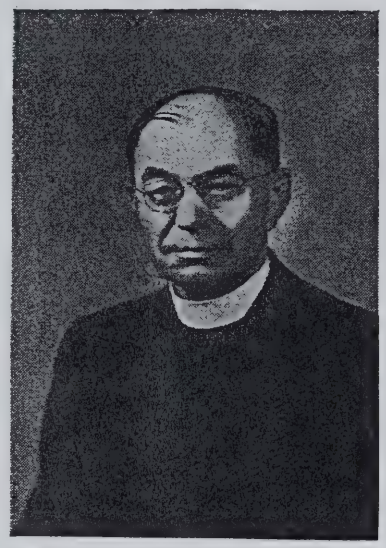

Rev. Joseph Vytirk

Ale horliví osadníci se nelekli.

Rev. Emile Bubik

Hned na vánoce svolána byla schůze, v níž bylo přítomno asi 50 osadníků, z nichž každý hned zaplatil po sto dolarech na dluh. Pak se vyjelo kolektovat a do večera, na svátek sv. Štěpána, sebralo se 12 tisíc dollarů. Ostatní tři tisíce na úrok se vypůjčilo od zámožnějších osadníků a dobrodinců, kteří půjčili 4 aneb 5 set dollarů, jak kdo mohl. Tak mortgage byl zaplacen, ale zůstal dluh na vypůjčené peníze od osadníků, a byl potřeba farní budovy. Po několika schůzích a úvahách ujednáno bylo starou faru prodat a postavit novou. Stará fara stála za hřbitovem a cesta do kostela z fary, zvláště v zimě, ve sněhu byla velmi obtížná. Zakoupen tedy pozemek od p. Jana Kinzla přes cestu proti kostelu a tam v roce 1923 postavena fara za 4500 dolarů. Do podzimu téhož roku byl celý zbývající dluh, i fara, obětavostí osadníků zaplaceno. Toho roku se mělo oslaviti stříbrné jubileum osady. To však bylo odloženo na rok 1924. V lednu a únoru toho roku byl kostel vymalován, pořízeny nové lustry na elektrické osvětlení v kostele a též nový zvon, dar to p. Frant. Ficka st. Pan Josef Karský st. z Dickinson koupil novou křtitelnici, rodina Frant. Sadovského a jeho synové koupili nová bílá roucha. Vše to stalo přes 2 tisíce dolaru.

Roku 1924 byla též konana sv. misie, kterou řídili nyní zesnulý nejdp. opat Prokop Neužil a dp. Vojtěch Janda, O.S.B., členové kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill. V roce 1926 Delco plant vypověděl službu, i bylo pořízeno Jenco stroj prostřednictvím p. Jos. Kovashe, jednatele té firmy. V roce 1927 zařízeno byl moderní systém na vodu. V rcoe 1929 obnovu misie době, kdy dp. Josef Výtisk byl na návštěvě v Čechách. Na ten SS. apoštolů Petra a Pavla, jimž osada v Novém Hradci jest zasvěcena, byl roku 1930 Ladislav C. Brydl vysvěcen na jáhna zesnulým nejdp. biskupem Vincentem ,Wehrlem O.S.B., a 7. dubna roku 1931 vysvěcen na kněze. První mši svatou sloužil 8. dubna 1931. To byly radostné dny osady. Důstojný pan Josef Výtisk zůstal duchovním správcem osady Hradecké do 1. června roku 1934, kdy byl ustanoven farářem osady sv.

Zapadni Česko Katolicka Jednota. Biskup Koudelka. (u prostřed)

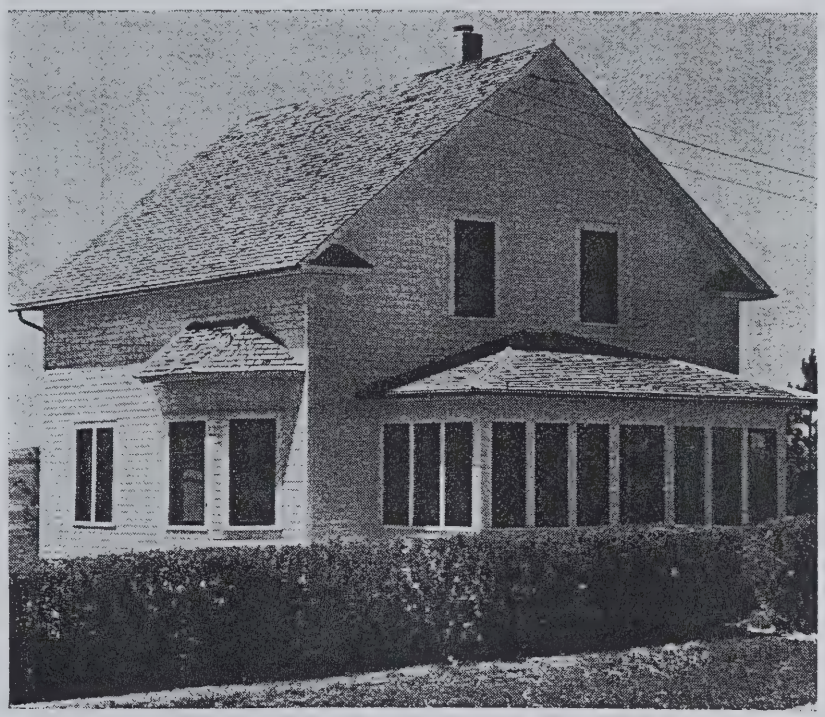

New Rectory

Josefa v Stanley, N. Dak. K této osadě byla připojena misie v Powers Lake, kde se nachází asi 8 českých rodin, a nyní zanikla misie Molzohn's School, tehdy, zřízena pro Čechy bohužel aspoň 28 let pozdě.

Nastoupil jako farář v Hradci dp. Ladislav Brydl 1. června 1934, přicházejíce ze Stanley, North Dakota. Působí v této osadě do nynější doby.

Rev. Ladislaus Brydl

KATOLICKÝ DĚLNÍK Odvětví sv. Václava číslo 121, New Hradec, N. Dak.

Brzo po založení osady SS. Petra a Pavla, rokovalo se o potřebě katolického spolku. Ještě

Choir

dříve nežli byl zde první farář, důstojný pan Rabsteinek často naléhal a radil by osadníci si založili odvětví nějakého spolku katolického.

Dne 17. května 1903, po usnesení několika osadníků a za pomoci důstojného pana Hrachovského a jiných, bylo založeno odvětví spolku Západní Česko Katolická Jednoty, obzvláště za účelem aby pomáhali jeden druhému a též aby členové mohli míti nějaké pojištění. Také aby měli nějaké pobavení. Za patrona byl vyvolen sv. Václav. Účel katolického spolku byl a je vždy dobrý. Nebot' každý člen může míti pojištění na život, tak aby, když zemře, bylo alespoň částečně o rodinu postaráno.

Hned od začátku až do této doby se konají měsíční schůze. Účel je, že se členy častěji sejdou, a mohou mnoho dobra vykonati, jak pro spolek, tak i pro osadu. Pojištění se platí měsíčně a to jen proto, aby oni měli větší zájem o svůj spolek.

Zakládající členové byli: Anton Bárta, Vincent Kovash, Václav Kostelecký, Václav Straník, Jan J. Karský, Josef Kudrna, František Splíchal, Josef Uchytil, Josef Luptak, Jan Nadvorník, Václav Polenský, František Bárta, František Sadowský, Anton W. Sadowský, Anton Haněl, Josef Karský Jr., Jan Kinzel, Josef Dolechek a Josef Pirkl.

První úředníci zvolení byli: za předsedu, Vincent Kovash, za tajemníka, Josef Dolechek, a za pokladníka Jan J. Karský. Za důvěrníka byl zvolen Anton W. Sadowský. Vyšetřující výbor — Josef Karský Jr. a Josef Pirkl.

Schůze první rok byly odbývané na farmách členů, v zimě v kostele a později ve škole u kostela. Podle záznamu tehdejší členové byli dbalí svých schůzí. Z 19 členů bylo jich vždy přítomno nejméně 11 až 18, někdy byli všichni přítomni. Že spolek byl založen, aby se pomáhalo bližnímu, jest viděti již v jejich třetí schůzi, kdy bylo ujednáno v pádu že by některý člen ztratil svou úrodu krupobitím, aby spolubratři spolku mu vypomohli, každý s 5 bušly pšenice a s 5 bušly ovsa. Ten samý rok byla sbírka v zájmu lidí v Čechách, kde úroda byla zničena. Asi rok později, ačkoliv jejich pokladna byla chudá, přece zaslali $50.00 na sirotčinec sv. Josefa v Lisle, Ill.

Již hned v prvním roce byl ustanoven výbor, který měl navštěvovat nemocné. Často je zminka ve starých protokolech, že tento výbor přinesl zprávu jak ten aneb onen člen je těžce nemocen. Tento dobrý zvyk trval mnoho let, až nyní se zanedbává. Škoda, že s našimi prvními členy odešel také jejich dobrý zvyk.

Po stránce zábavní též byli tito zakladatelé činni. Každým rokem, na den sv. Václava, byla pořádána zábavu. První byla u p. Vijcence Kovashe, vše bylo předem vypracováno. Zvolen byl výbor na každý případ. Jeden měl na starosti vybírání vstupného druhý muziku, jiný uvádění hostů. Ovšem jejich manželky měly nejhlavnější starosti,

The Knights of the Altar

připraviti zákusky. Byla pozvána celá osada a i paní z Dickinson.

Tato zábava byla velmi zdařilá, takže se o ni mluvilo mnoho let. Druhý rok byla zábava zase u p. Jana Kinzle. Mimo těchto sv. Václavských zábav, též byly jiné, zvláště když bylo více členů přijato najednou. Když pan a paní Bartíkovy se sem přistěhovali z Lidgerwood, tak za pomoci p. Nečase a Novotného mnoho nových členů bylo získáno. Pozvan byl dp. Vojáček, který osadníkům vysvětlil výhody katolického spolku. Toto též byla veliká zábava na oslavu těch nových členů.

Při takových zábavách se někdy slavilo hned odpoledne. Všelijaké hry se pořádaly jako zabíjení kohouta, kterážto hra nejspíše pocházela z Čech. Kohout byl svázan a položen při jedné straně. Jednomu potom zavázali oči a dali mu cep (hůl) do ruky, aby toho kohouta zabil. Muzikanti jej vedli s muzikou, ale často jej zavedli docela na jinou stranu. Někdy za celý čas žádný nepřišel ani blízko ke kohoutovi.

Dle záznamu hned první rok šli všecky členy společně k svatým svátostem, v době velikonoční, a totéž činí podnes. V prvních letech šli členy společně k svátostem dvakrát za rok. Jednou v postě svatém, a zase na den sv. Václava. Všichni důstojní páni ve farářové, kteří působili v osadě, byli členy, vyjma dvou.

Asi druhý rok po založení spolku byly objednany šerpy a v listopadu 1907 se začalo vybírati na zakoupení praporu. Ale ten byl zakoupen až v roce 1909. Na výboru pro zakoupení praporu byli pánové Jan J. Karský, Josef Karský Jr. a Jan Kinzel. V roce 1910, když byla utvořena diecése Bismarckská pro západní část Severní Dakoty, několika členů se svým praporem byli přítomni při obřadech v Mismarck.

Roku 1911 se začalo mluviti o stavbě spolkové síně. V květnu tentýž rok byl zakoupen hall od osady za $250.00. Hned při druhé schůzi bylo ujednáno, aby se hall okřáslil za asi $100.00. V této síni se odbývaly všechny schůze a zábavy, jak spolkové, tak i osadní. Asi v tento čas byl založen klub čtenářský. Jak hodně tam četli nyní se neví, ale pan Vinceno Kovash pravil, že když jednou s panem Lukasem Adamským se tam stavili, že se četlo dlouho do noci. Když se postavil nový kostel, schůze se odbývaly v basementu kostela, a hall byl prodán. To bylo asi roku 1922. A čtyři roky později, za farářování dp. Josefa Výtiska, založen byl spolek "Vesna." Tento spolek pořádal divadla a aby měli svojí místnost, zakoupili hall zase pro sebe. Později byl předán poznovu spolku Západní Jednoty, a byl užíván až do roku 1940, když byl prodán a hned se začal stavět nový hall. Výbor na stav,bu byl tento: Frank J. Karský, Vincent Steffan, Isadore Tuhy, William Ficek a Anthony Adamski. Snad největší zásluhu za to stavení této síně měl zesnulý pan Lukáš

33711

Katolický Dělnik Junior Division

Katolický Dělnik

K. D. Hall

Adamski, který obětoval mnoho času a rady na tento podnik.

Asi roku 1913 bylo založen druhý spolek, — Katolický Dělník, jenž měl lepší platební tabulku. Platilo se trochu více nežli u Z.C.K.J., ale byla zaruceno, že se nebude platit dvojnásobně, kdykoliv bude trochu větší úmrtí, jak to bylo u Západní Jednoty.

Tak pokračovaly dva spolky asi 16 let, než byly spojeny, a nyní máme pouze jeden spolek místo dvou. Vzalo to mnoho práce spojení uskutečnit, obzvláště pro tehdejšího protokolního tajemníka Františka Břene, a finančního tajemníka Antona Kinzla.

Každé čtyři roky jest odbýván stětní sjezd K. D. Z každého odvětví ve státu je zvoleno několik delegátů, podle počtu členstva, a pak z těchto delegátů při sjezdu státním jsou zvoleni delegáti do sjezdu generálního. Již několik členů z našeho odvětví bylo na některém sjezdu generálním. Státní sjezd byl v Novém Hradci již několikrát. Spolek Katolického Dělníka stále kráčí ku předu, počet členstva nyní jest přes 200 členů. V suchých a neúrodných letech, bohužel několika členů se neudrželo při spolku pro finanční tisni. V prosinci 1946 bylo s organizováno mládenecké oddělení K. D. Úředníci zvolení byli Louis Sadowský, předseda, David Karský, tajemník, a Eva Sadowský, pokladnice. Pan Ladislav Ficek byl ustanoven jejich vůdcem. Toto oddělení zdárně pokračuje, připravujíce se na větší odpovědnosti, než budou dospělými a mohou vstoupiti do dospělého oddělení a vzít vedení spolku a býti činnými v osadním životě vůbec.

Albert Ficek.

SLOPE MOTOR

IMPLEMENT CO.

DICKINSON, N. D.

Most Rev. Vincent J. Ryan, D.D.
Bishop of Bismarck
Bismarck, N. D.

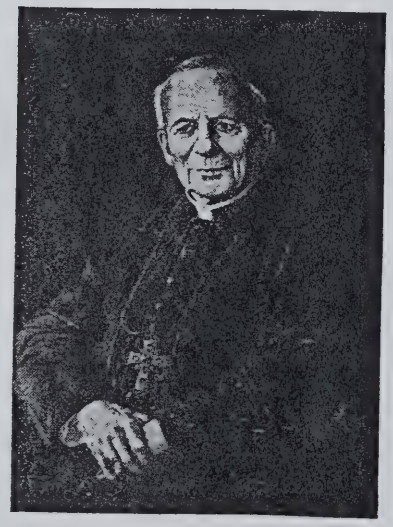

Most Rev. Vincent Wehrle, D.D.
Bishop of Bismarck
Bismarck, N. D.

Brief History of the Czechs In New Hradec, N. Dak.

ilies. We will pick up the thread of our pioneers in South Dakota. May 7, 1887 in a little town of Menno, S. Dak., we find two Czech families, namely Frank Kussy and Wencl Sadowsky Jr. More came to this place as time went on. A little group therefore formed itself of the Czech emigrants. They found nothing suitable in Menno, and hence they looked westward. They went about 70 miles from Menno to a town called Bowdle, near Aberdeen, S. Dak. In Bowdle they spent two weeks, bought farm implements because they were told that nothing could be bought in the northwesterly direction. Just as around Menno, so around Bowdle they searched for land, but nothing suited them. Around the Missouri River there was land, but not sufficient for the whole group, and no one would stay behind if the rest went ahead. Someone told them that if they go farther West that there they would get homesteads. So they went again about 70 miles north and about two miles from a village called Minchester they stopped and again looked for land. Someone heard somewhere that around Bismarck, N. D. land was more plentiful for the emigrants. When they got to Bismarck, only then they found out that they had to go West to a town called Dickinson.

In the year 1861, the conditions in Bohemia were bad, poorer people had no land, and no hope of getting some for their families, hence they turned their eyes Eastward to Russia. In that part of Bohemia known as the Chrudim district, much poverty existed. News came that in Crimea, by the Black Sea, the emperor was giving away land to those who would care to settle it. After six weeks of difficult travel from Bohemia to Crimea, these people saw the sun rise on the Russian soil. Here they were given parcels of land, and many of them worked for the nobility, but conditions were not such as were depicted by the agents from Russia. Those that obtained land, built sod houses, and lived in them for many years. Families began to grow and the anxious father looked about and saw that there would be no land for his sons. Thoughts again began to swerve elsewhere. Agents from America depicted this land as the land of promise. Many sold their little belongings and hit the trail back across Bohemia to Germany where they in majority, boarded ships that were to take them to America. Most of those who were going to America were German families, out among these were sprinkled Czech fam-

Catholic War Veterans

and in the vicinity of that town, much land was at their disposal. This journey from Bismarck they undertook about July 25, 1887. The members of this group settled north west of Dickinson, in the vicinity what is known today as New Hradec, N. D. In the group these emigrants were the following Joseph Rambousek Sr., John Kinzel, Joseph Pavlish, Vincent Kovash and others. In the year 1890 others came, namely John Karsky Sr., Vaclav Stranik, Alois Kudrna, Vaclav Koselecky. In 1891 more came, Anton Pirkl, Bohuslav Havelka, Joseph Ridl, John Ridl, Frank Kralicek, Rudolph Pavlicek, Frank Pavlicek.

The life of these pioneers was a simple life. Their confidence in God was, however, supreme. First five years they spent on the North Dakota soil, they had no church. They used to convene however in private houses and prayers were said and the gospel was read by one of them. At that time Rev. Joseph Studnicka used to come into this vicinity from the Eastern part of the State and serve the Czechs. To be definite, Father Studnicka was pastor at that time in Wahpeton, N. Dak.

About eleven years these pioneers got along without a church. Baptisms were performed about a quarter of a mile from the present New Hradec village on a farm called Wenzel Kostelecky farm. The land where the present village of New Hradec stands was donated by the railroad company, amounting to 40 acres. A meeting was called with the idea of building a church of God for their spiritual needs. This idea became a reality in October 1898. It was agreed that a frame church be built.

There were 26 founders of this parish, which was dedicated to the apostles Sts. Peter and Paul. Following are the founders of the parish of Sts. Peter and Paul: Vincent Kovash, Vaclav Sadowsky, Vaclav Sadowsky Jr., Anton Sadowsky, Frank Sadowsky, John Kinzel, Vincent Urbanec, Vaclav Hurych, Joseph Semerad, John Kovash, Frank Kovash, John Bezdicek, Vaclav Jirges, Joseph Polensky, Joseph Karsky, John J. Karsky, Vaclav Kostelecky, Alois Kudrna, Vaclav Zimbrick, Frank Faimon, Vaclav Stranik, Anton Hanel, John Maresh, Joseph Rambousek, Anton Pavlicek and Joseph Dolechek.

The parish was founded and built in 1898; Oct. 23 it was blessed. The first nuptials that were celebrated here were that of Frank Ficek Jr., and Mary Hanel. This couple is still living at this time. At this time the pastor in St. Joseph's Church in Dickinson, N. Dak. was the Rev. Thomas Rabsteinek, a true Bohemian priest. He served the Czechs at New Hradec, on the holy days of obligation. On the feast of St. Wenceslaus, the patron of the Czechs, this zealous priest always had services for his fellow countrymen with much pomp

and circumstance. Father Rabsteinek in due time told the people that they should seek their own parish priest. One fall Vincent Kovash while on a trip to Chicago to sell his steers in the Chicago markets stopped off at the Benedictine Fathers begging the mthat they send them a Czech priest. As a result Rev. Vaclav Grunt was sent. This was about 1904 or 1905. He stayed however only 8 months and during this time he built a parish house at the cost of $2,800.00.

Next pastor that followed was Rev. Edward Kasal. This priest was known as the cow boy priest.. This priest took charge of the U. S. Post Office in New Hradec, built a hall in 1906 for the people to get together. The first public school of New Hradec was built, and here Mr. J. Peleska taught for many years. This zealous pastor helped organize Dunn County. He was the first one that had the telephone come to New Hradec. He introduced the first cream separator in this vicinity. At times he went where he served his fellow countrymen spiritually. Father Kasal said at that time referring to the conditions of his parish: "We are now so independent of everybody that we need no policeman, no sheriff, no jails only the church." Governor Burke asked Father Kasal that he suggest who could be the first officials of the new formed Dunn County.

Then Rev. John C. Smoley, became pastor. He baptized the first person in this parish Sept. 4, 1910. He was a Slovene, and he did not speak the Czech language fluently. He was the great soldier priest, and a officer of an army in the old country. The baptismal record shows that he baptized for the last time in New Hradec, June 29, 1914. Rev. John Przytarski was his successor, who was a Polish nobleman. He stayed till fall of 1916. He was followed by Rev. Frank B. Tomanek. During his pastorate the old frame church was destroyed by fire in 1917. Father Tomanek began to work for a new church. When the old church was burning Mr. Wenceslaus Zimbrick saved some statues, and he hurt himself and later died from the strain. Now Mass was celebrated in the hall referred to shortly before. Where the old church stood today there stands a beautiful crucifixion group of granito stone donated to the parish in memory of the boys in service in the second world war by Frank Marsh and his family.

A new brick church and school, a combination building, was built and stands to this day. The cost was about $26,000.00. The church sets about 350 people, has beautiful walnut altars, stations of the cross and hard wood pews. Almost everything for the interior was donated by generous parishioners. The church has one spire, where a pleasing voiced bell calls the faithful to worship. To the North of the present church is located the cemetery with about

400 deceased parishioners sleeping the sleep of the just. All the pioneers are buried therein except Joseph Zimbrick, 64 years old was buried on Frank Saetz's land in 1888.

After Emile Tomanek, came Father Emile Bubik, and he stayed until Rev. Joseph Vytisk came who had paid the debt left by his predecessor on the church and school. June 1, 1934 Rev. Ladislaus Brydl became pastor. A new school is being built this year to accommodate the parishioners children. The fall of 1947 the footings and the foundation were poured and sewerage disposal was inaugurated for the old and new school.

Catholic War Veterans
St. Peter and Paul Post No. 956

A group of War Veterans got together Sunday September 22, 1946 to organize a New Post. Our Bishop, Most Rev. Vincent J. Ryan, D.D., is most anxious to have the veterans united because much good can be done by them as a unit. This group of veterans chose the Sts. Peter and Paul Post of New Hradec, and later received its official number from New York headquarters as No. 956. The charter members of this post are Anton J. Sadowsky as Post Commander, Albert Bren first vice commander, William R. Sadowsky 2nd Vice Commander, Charles J. Volesky 3rd Vice commander, Robert F. Volesky Post Adjutant, Laudie Karsky, treasurer, Robert Jablonsky Judge Advocate, Richard Sadowsky Welfare Officer, Richard Marsh, historian, Joe Havelka Officer of the Day, Anton J. Karsky Medical officer, and Joe Meduna, Robert J. Volesky and John Chorne as Post trustees. Other charter members were Albert and Louis Meduna and Charles Bren. Since then many new members have joined the ranks. At the first meeting the members decided to meet once a month, the third Sunday of the month, and to receive the Sacraments every three months in body.

The Catholic War Veterans of New Hradec have started an album. In this album the Military History and a photo of each member is contained. This album is not completed as of this day due to the fact that some parish members are still in the Service.

Some activities during the past year were, a prize to be given to the three outstanding students in religion in the Sts. Peter and Paul school in New Hradec. The prizes to be ašarded at the commencement exercises. Also for the annual church Fair the Vets have donated a shot gun and all the proceeds to the parish fund. This venture was a great success despite the youthfulness of the club.

On May 18, 1947 the Catholic

CONGRATULATIONS

to

SS. PETER AND PAUL PARISH

ON THEIR

50TH ANNIVERSARY

MAY THE GOOD WORK CONTINUE

We are also happy to announce our celebration of

30 YEARS OF SERVICE

in this community, and 18 years in South Heart Community

ADAMSKI'S

GROCERIES, HARDWARE

and

MISCELANEOUS EQUIPMENT

New Hradec, N. Dak. and South Heart, N. Dak.

Est. 1918

Est. 1930

Catholic Action Group

Prescription Specialists

TWO REGISTERED PHARMACISTS ON DUTY

Full Line of Vetenary Supplies

GREENE DRUG & GIFT STORE

THE WALGREEN STORE

DICKINSON, NO. DAKOTA

WECKER'S DRUG STORE

PRESCRIPTIONS

LIVESTOCK REMEDIES

DICKINSON, NO. DAK.

FARMERS UNION COOPERATIVE CREAMERY

"Queen City Dairy Products"

100% COOPERATIVE

✦ BUTTER ✦ MILK ✦ CREAM ✦ ICE CREAM ✦ CHOCOLATE MILK ✦ BUTTERMILK

DICKINSON, NORTH DAKOTA

MARSHALL-WELLS STORES

SCHILLA HARDWARE and FURNITURE

Dickinson, North Dakota

A MASS BUYING — SELLING GROUP of INDEPENDENT HARDWARE DEALERS

PAUL SCHILLA

Workmen lodge of New Hradec gave a supper in honor of the parish veterans that served in the last two wars. Mr. Ray Schnell was the guest speaker. His Excellency the Bishop of Bismarck was also present to grace the occasion with timely remarks. In the ranks of the C.W.V. are the veterans of the first world war. They are Anton J. Sadowsky, Anton J. Karsky, John Chorne. Gratitude is in order when we talk about these three men for their guidance in the beginning of the Veteran organization.

New members since this Post has been organized are Albert W. Hibl, Frank A. Steffan, Taft Kostelecky, Albert F. Sadowsky, Laudie A. Kostelecky, Robert W. Sadowsky, Tony J. Rambousek, Ludwig Karsky, Sylvin Steffan, Jerry E. Kostelecky, Laudie Sadowsky, George Pavlish.

—Charles Volesky,
Post Adjutant.

World War 1 and 2 Veterans

Joseph Kussy
Anton J. Karsky
John Chrone
Anton J. Sadowsky
William T. Kostelecky
Robert Ficek
Vaclav Ficek
Tony V. Ficek
Vitres Ficek
Charles Urbanec
Laudie Hanel
Joseph G. Meduna
Charles Bren
George Hibl
Joseph Faiman
Anton Kadrmas
George Kudrna
Isidore Pavlicek
George Meduna
Albert Bren
Taft Kostelecky
Albert Marsh
Laudie Jilek
Laudie Dvorak
Joseph Havelka
Emil Ficek
Alois Meduna
Laudie Hibl
Robert Kovash
Laudie Urbanec
Lewis Kostelecky
Edward Kovash
Laudie Kostelecky
Joseph L. Meduna
Vincent Fisher
Laudie Polensky
George Polensky
Robert Hibl
Ernest Ficek
Edward Ficek
Charles Ficek
John Kubik
Louis Urbanec
Charles Volesky
Dan Kostelecky
Frank Polensky
Blase Ficek
James Gulka
Richard Marsh
Otto Ficek
Henry Sadowsky
Albert Hibl
Lillian Ficek R. N.
Frank Steffan
Alois Kudrna
John Pavlish
William Sadowsky
Bruno Kovash
Joseph Wolberg
Robert Volesky
Laudie Karsky

JENKS JEWELRY

DICKINSON, NO. DAKOTA

DIAMONDS and WATCHES

BULOVA — ELGIN — HAMILTON

WEDDING RINGS, LADIES and MENS

CONGRATULATIONS FROM

ADAMSKI IMPLEMENT CO.

J. I. CASE MACHINERY and FARM EQUIPMENT

Killdeer, N. Dak.

CITY GROCERY & MEAT MARKET

E. E. ANDERSON & SON

MEATS, GROCERIES, FRUITS and VEGETABLES

DICKINSON, N. D.

K-G MEN'S STORE

• STYLE • QUALITY • VALUE

Dickison's Newest Men's Store

DICKINSON SHOE STORE

"Quality Footwear Correctly Fitted Since 1924"

DICKINSON, NO. DAK.

Otto Luptak
Albert Kudrna
Emil V. Rambousek
Robert Volesky
Laudie Kostelecky
Edward I. Marsh
Edward Semerad
Richard Sadowsky
Robert Jablonsky
Joseph Hibl
Albert Sadowsky
Ludwig Karsky
George Kovash
Sylvin Steffan
Edward Ridl
Laudie Marsh
Albert Meduna
Robert Sadowsky
Andrew Ficek
Jerry Kostelecky
Laudie Kovash
George Pavlish
Laudie John Kudrna
Tony Rambousek
Laudie Sadowsky
Alfred Kovash
George Kudrna was killed in action on Guadalcanal, Oct. 26, 1942.
Frank Polensky died in action in Italy, Nov. 1, 1943.

Knights of Columbus Club

About ten years ago there was some talk of organizing a Knights of Columbus Club in New Hradec under the auspices of the Dickinson Council 1515. To be definite this organization came into existence officially on Labor Day, Sept. 1, 1938. Of course many parishioners belonged to the Council in Dickinson, but now they have established their own club. The following were the founding members who have started the club: Messers.: Laudie A. Adamski, Rev. Ladislaus Brydl, Valerian Brydl, Joseph Faiman, Vincent Kovash, Vincent Steffan, Joseph Jablonsky, Louis W. Kostelecky, Steve F. Kostelecky, Frank F. Sadowsky, Theodore Semerad, Lucas Adamski, Anton J. Faiman, Joseph F. Kovash, Joe V. Ridl, John Binstock Jr., Clement Faiman, Frank Kaisershot, Peter W. Kostelecky, Charles Kovash, Harry Semerad.

Besides attending the meetings of the council, the club has its monthly meetings. They used to sponsor Christmas parties for the school children, have purchased the papal flag during the second world war and other things. They mostly stress the social side of things; a meeting and entertainment.

At the present time there are well over a hundred members belonging to this club. The church needs the Catholic men to be organized, and the Knights are steadily going forward in doing good for self, neighbor and God.

Catholic Action Men and Women Club

Under the inspiration of our beloved bishop Vincent J. Ryan, D.D., Catholic Action Clubs were started throughout the diocese. New Hradec has not lagged behind and has done its share in promoting the worthy cause of Catholic Action in the

Knights of Columbus Club

CONGRATULATIONS

ON YOUR

GOLDEN JUBILEE

THE HOME OF CLOVERDALE PRODUCTS

DICKINSON CREAMERY CO.

CASH BUYERS OF CREAM

DONN R. GRAND PRE CLAYTON C. BARTZ

"Everything In Sporting Goods"

DICKINSON SPORTING GOODS STORE

Dickinson, North Dakota

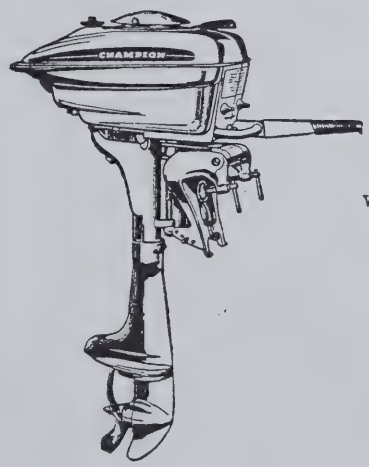

Model 1-J Standard Single
List Price $127.00

To ST. PETER & PAUL PARISH

OF

New Hradec, North Dakota

we offer our heartiest congratulations upon their Golden Jubilee and wish them continued success in the growth of their parish.

- BOATS — MOTORS
- FISHING TACKLE
- BICYCLES — SKATES
- GOLF — TENNIS
- SHELLS — GUNS

Church of God. The members of this club have promoted the sale of Catholic reading literature. Last year they have sponsored the project that Catholic Christmas cards we sold among the parishioners instead of wordly cards be circulated during this holy season. They promote discussion clubs within the parish, and are the helpers of the pastor in many undertakings.

History of the Sodality of the Blessed Virgin Mary

The Sodality of Our Lady was organized October 19, 1941 at New Hradec, North Dakota, under the direction of Sister M. Florence, the presiding advisor. The title, "Sodality of Our Lady" ws then chosen as the name for the active group, whose purpose is to be true followers of our Mother Mary and active young ladies of Sts. Peter and Paul Parish.

Officers were elected by ballot. Charter members were the following:

Alice Sadowsky ..... Prefect
Lillian Ficek ..... Vice-prefect
Mary Karsky ..... Secretary
Cecelia Buresh ..... Treasurer

The decision was made that five cents a month or sixty cents a year be paid as regular dues to the Treasurer and all the funds of the Sodality be used for the upkeep of the altar and wherever else needed. Spiritual values of a Sodalist are beyond number. Ranking highest among these are: Confession and Holy Communion every first Sunday of the month and monthly Mass offered for the intention of all Sodalists; Plenary and Partial Indulgences to be gained on all feasts of Mary and special days. The feast of the Immaculate Conception, December 8, was chosen as Reception Day. December 1941 eight new members were added. "Once a Sodalist, always a Sodalist" is the law. Regular meetings are held every first Sunday of the month. At this time all members approach the Sacraments in a body. During the first year the Sodalists sponsored a Valentine Party in February, conducted about eight Study Clubs, painted the interior of K.D. Hall, held a Mother's Day Banquet, and a June picnic.

September 1942 the Sodalists under the new Moderator, Sister M. Prima, launched out into even greater undertakings. The first was the introduction of steady subscriptions to the "Queen's Work." Towards the end of September a formal dance was given in the Parish Hall. October 3, 1942, donned in formals, the Sodalists presented publicly in church a newly gilted chalice. October 11 a plate luncheon was served. The last of November a Basket Social was sponsored for the public. In December the entire fund of $103.60 was presented to the Pastor as a Christmas gift toward a new living room suite. The girls have added many articles for church use such as dozens of vigil light glasses, a vari-

Our Lady Sodality

ety of artificial flowers, altar linens, and a white stole.

A beautiful custom estabilshed here in our Sodality by our Moderator, Sister M. Prima, is the participation of all Sodalists in a Sodality wedding whenever any member enters the married state. As the bridal party enters the church, all the Sodalists, dressed in pastel formals and white veils, arch with flowers in the main aisle and again at the recessional. The bride then goes directly to the altar of Mary where she presents her bouquet at the feet of the Blessed Mother while the choir sings the hymn "Krasna jsi Maria." From there the bridal party enters the sanctuary.

December 6, 1942 the newly elected officers were:

Hattie Tuhy ..... Prefect
Martha Kovash ... Vice-prefect
Mary Karsky ..... Secretary
Collete Fieber ..... Treasurer

Formal Reception of new members was introduced. From March 1943 on through the dur-ation of the war, the girls drew the names of Boys in Service each month and daily offered a decade of the rosary for the respective Sailor, Soldier, or Marine.

May 2, 1943, the Sodalists conducted their first May Procession and Coronation of the Blessed Virgin Mary. On the second Sunday of May they also sponsored a Mother's Day Banquet and sold carnations. Throughout the summer months chances were sold on $5.00 in War Stamps. $75.00 was given to the parish for marbelizing the two side altars.

December 5, 1943 found the Sodalists led by

Hattie Tuhy ..... Prefect
Alice Sadowsky ... Vice-prefect
Marie Sadowsky .... Secretary
Bertha Karsky ..... Treasurer

At the parish meeting December 19, the Sodalists were in charge of a luncheon. January 7, 1944, the K. D. Hall was used for a Barn Dance. In April a $50.00 donation was given toward the Blessed Mother's altar in the Holy Spirit Cathedral at Bismarck. The last of April an evening meeting was held with the Rev. L. C. Brydl present. The Coronation ceremony took place on the first Sunday of May, A Mother's Day Dinner on the second, and a Bingo game on the third Sunday. On the fourth Sunday the Sodalists vested in gowns formed the Living oRsary in the aisles of the church. A fourth $100.00 was donated toward the new school fund. The Sodalists held their own picnic in July. A Harvest Carnival was a new feature held October 1, 1944. December 3, 1944, election results were:

Alice Sadowsky ..... Prefect
Mary Steffan .... Vice-prefect
Agnes Ficek ..... Secretary
Marie Sadowsky .... Treasurer

The usual May activites were conducted with a Spring Festival held on the third Sunday. July 12, 1945, our Sodality was affiliated with the Prima Primarium in Rome entitling us to all indulgences. A Communion

AL DVORAK GARAGE

132 EAST FIRST STREET

WILLYS-OVERLAND SALES AND SERVICE

USED CARS

CAR, TRUCK AND TRACTOR REPAIR

JOE'S PLACE

Fine Wines, Liquors, Beer and Pop

ALWAYS GOOD ENTERTAINMENT FOR EVERYONE

• DANCING • QUICK SERVICE

Joe Jablonsky, Prop.

NEW HRADEC NORTH DAKOTA

WE CONGRATULATE YOU

ON YOUR

50TH ANNIVERSARY

At The Time of Our

57th ANNIVERSARY

1891 - 1948

We are happy and priviledged to have had a part in photographing many of the events and most of the people of St. Peter and Paul's Parish.

IT IS PEOPLE LIKE YOU AND YOUR COMMUNITY THAT WE ENJOY SERVING

OSBORN'S STUDIO

Where The Better Photographs Are Made

ANY KIND — ANYTIME — ANY PLACE

PHONE 82 DICKINSON, N. D.

Breakfast was held August 5th. November 28, 1945 a duck supper was sponsored with splendid success. In December a desk lamp was given to the Pastor as a Christmas gift and a new vacuum sweeper was purchased for the church.

In 1946 the officers were the following:

Marie Sadowsky ..... Prefect
Marian Buresh ... Vice-prefect
Elsie Volesky ..... Secretary
Mary Steffan ..... Treasurer

In February another $100 was contributed toward the new school fund. March 3, 1946, our Sodality Paper originated and was edited by Agnes Ficek and her supporting committee. It was called "O. L. S. News" and distributed monthly with the Parish Bulletin. The Young Ladies took an active part in the celebration of Father Brydl's fifteenth anniversary of Ordination. The New Sodality Building Fund in St. Louis was aided by our $5.00 donation. The Sodalists sponsored a film "Melody Master" for the public on the eevning of Mother's Day. Mission articles were sold during the mission by a special committee of girls. Due to the marriage of the Treasurer, Beatrice Sadowsky was elected to take over the office. As a piece of Catholic Action, the Sodality sent Alice and Margaret Sadowsky to the Grail Summer School at Wahpeton, North Dakota for one week. For Christmas of 1946, a new crib was purchased by the Sodalists.

During the months of 1947, chances were sold on an expensive cedar chest toward which each Sodalist donated an article of needlework. This chest together with its contents was raffled on Ascension Day after a dance in the K.D. Hall. This was our greatest project and resulted in boosting our fund to the largest amount we ever had.

Our acting officers at present are the following:

Margaret Sadowsky ... Prefect
Agnes Ficek ..... Vice-prefect
Mary Volesky ..... Secretary
Bertha Sadowsky .. Substitute Secretary
Lillian Kostelecky .. Treasurer

As a Golden Jubilee gift to the parish, our Sodality has donated a $100 sanctuary carpet for the church. September 1947, the Sodalists donated a bicycle to the parish bazaar. Chances were sold and the proceeds turned over to the parish.

Numbering fifty members in the Fiftieth Anniversary of the Parish of Sts. Peter and Paul, we hope to carry on in even greater and wider fields in years to come. May our Blessed Lady ever look with pleasure upon us.

SS. Peter and Paul School

Through the zealous, self-sacrificing spirit of the Pastor and Parishioners, the erection of the new church and school at New Hradec, North Dakota, was completed in the fall of 1917. Bishop Wehrle through his earnest efforts to secure religious teach-

First and Second Grade 1948

D. W. McKENZIE & SON

McCORMICK-DEERING FARM MACHINERY

Refrigeration — Milking Machines — Tractors and

Machine Repairing and Overhauling

Dickinson, N. D.

PHONE 9F11 **GULKA'S GARAGE** PHONE 9F11

AUTO, TRUCK AND TRACTOR REPAIRING

ARC AND ACETYLENE WELDING

NEW HRADEC, N. DAK.

FARMERS UNION OIL COMPANY

PETROLEUM PRODUCTS, BATTERIES, RADIOS,

TIRES, ACCESSORIES AND TWINE

VICTOR SEMERAD, Mgr.

Phone 449 Dickinson, N. D. Phone 449

ers for the Diocese of Bismarck, succeeded after several applications. in procuring the School Sisters of Notre Dame from Mankato, Minnesota. The first Community of four School Sisters, Sister M. Adalbert, Sister M. Piata, Sister M. Gunthildis, and Sister Mary. (Sister M. Adalbert) arrived at Dickinson December 20, 1917. They were met by the Rev. Pastor, Father Tomanek and reached New Hradec that same evening. Having arrived unexpectedly a week ahead of time, preparations for their coming could not be made by the parishioners. The Sisters were served their first meal of dry bread and black coffee at the Rectory. After supper the four Sisters were escorted across the Cemetery by Mrs. John Karsky, then President of the Rosary Society, over to the new School and Convent. Here they were met and welcomed by several other good women of the Parish, Mrs. Vincent Kovash, Mrs. Anton Ficek, and Mrs. John Zimbrick. The Sisters ere introduced to their new home and very favorably impressed by their new surroundings. However, sufficient provisions in bedding were found wanting and the Sisters were obliged to use their own cloaks for covering until more blankets and quilts could be purchased. The present Office and Music Room served as the first Community Room for the Sisters. Lack of furniture necessitated the use of trunks as chairs. December 21st Sister M. Piata cooked the first breakfast in the Convent kitchen. That same day the good people supplied the Sisters with and abundance of food which lasted almost two weeks. The Sisters attended the first funeral service held in Room I. Mr. Peleska acted as Organist and Server. December 24, the Sisters prepared the High Altar in the new church upon which the Holy Sacrifice of the Mass was offered for the first time at Midnight, Christmas. Due to a shortage of altar linens, the Sisters were obliged to use one of their wimples as a third altar cloth. Words are inadequate to express the feelings and emotions in that holiest of hours prevailing on those who were privileged to assist that night.

SS. Peter and Paul School opened January 7, 1918 with an enrollment of 23 pupils. There were no desks nor books to begin with. Due to a heavy snowstorm, beds could not be delivered from Dickinson and only two boarders could be accomodated. By May the total enrollment increased to 66 pupils. The first children's entertainment was given March 31, down in the basement where a temporary stage had been constructed. A Bohemian comedy "Svestkovy paj" in which Isadore Tuhy played the leading role was presented. A recitation "Petr v Cizine" was given by Joseph Adamski. The upper grade boys took part in a Dumbbell Drill which was exquisitely done. The program was thoroughly enjoyed by the audience. April

Third and Fourth Grade Children 1948

When Thinking
OF
BABY CHICKS
Remember
DICKINSON HATCHERY
DICKINSON, N. D.

"THE FAD"
KOSTELECKY BROS.
CLOTHING AND MEN'S FURNISHING GOODS
DICKINSON, N. D.

HEATON LUMBER
COMPANY
BUILDING MATERIAL
HEADQUARTERS
DICKINSON AND BELFIELD
N. DAK.

1918, Sister Superior M. Adalbert became seriously ill and was removed to St. Alexius Hospital at Bismarck where she died in May. Sister Cecelia substituted as teacher for the upper grades until the completion of the term. Sister M. Genevieve took over the choir work until August 1918. During the latter part of August the new Superior and principal, Sister M. Johanna, arrived at New Hradec to take charge of the place and also take over the organ and choir work. Sister started raising poultry and several cows were purchased to provide the necessary subsistence for Sisters and boarders. Sister's great love of God's nature and beauty urged her to plant trees around the church and school. Today the beautiful cedars surrounding the building, stand like sentinels on guard, a loving tribute to the memory of good Sister M. Johanna.

June 20, 1920, Eighth Grade Diplomas were distributed for the first time by Father Bubik to three graduates, Emily Kovash, Anna Karsky, and Rose Karsky. July 22 of that same year, the first young lady of the parish to enter the Congregation of the School Sisters of Notre Dame was Philomena Zimbrick now known as Sister M. Charitas.

In September 1921 the enrollment increased and it became necessary to make two classrooms in the church basement, one for the Grammar Grades and one for the Intermediate. The classroom on the first floor was partitioned into two rooms thus providing a large Community Room and Dormitory for the Sisters. The two rooms on second floor were used as dormitories for the boarders.

June 28, 1922, the second young lady of the parish, Justina Zimbrick, better known as Sister M. Fides, left for Mankato, Minnesota, where she entered the Candidature of the School Sisters of Notre Dame. Through the zealous labor and prayers of the good Sisters, the seed for religious vocations was early planted in this parish. The beautiful example set by the two Zimbrick Sisters bears evidence for on July 2, 1924, two more young ladies, Emily Kovash (Sister M. Vincent) and Ludmilla Pavlichek (Sister M. Perpetua) left for Mankato, Minnesota, where they entered the Candidature to consecrate their lives to God's service in the religious state.

1927 shows a record of 57 boarders enrolled during the three months in preparation for Holy Communion. This is the highest number recorded thus far. In 1933, the total enrollment had gone up to 78 pupils. August 28, 1933, Eleanore Dvorak (Sister M. Bertila) entered the Candidature at Mankato, Minnesota. Her entrance brought the number of religious vocations to five. She died Oct. 15, 1939.

June 1, 1934, Father Vytisk left New Hradec and the newly appointed Pastor, Father L. C.

COMPLIMENTS

of

LISH HARDWARE

THE FIRESTONE STORE

REFRIGERATORS
WASHERS
STOVES
FARM SUPPLIES
PAINT
HARDWARE
AUTO SUPPLIES
RECREATION

Firestone Passenger, Truck and Tractor Tires . . . . . .

MILLER'S SUPPLY

Phone 160

Dickinson Lumber and Equipment Company

"EVERYTHING TO BUILD ANYTHING"

DIRECTORS:

RAY GRESS, PAUL MANN, RAY SCHNELL, GEORGE P. BRAUN, HARRY SEMERAD, GEORGE GRESS, JOHN L GAUER, GEORGE SCHUCH, JOE V. RIDL.

JOHN L. GAUER, MGR.

DICKINSON, NORTH DAKOTA

Brydl arrived to take charge of SS. Peter and Paul Parish. August 23, 1934, Sister Superior M. Bozena left New Hradec and Sister M. Adalbert was appointed as Superior and Principal.

January 7, 1935, the Upper Grade classroom became a Public School and the Seventh and Eighth Grade teacher was to be paid by the School District. September 7, 1936, school opened with such a large enrollment that it was impossible to accomodate all the pupils in three classrooms. Consequently, it became necessary to open a fourth classroom. A part of the church basement was partitioned off to serve as a dormitory for the boys. One of the bedrooms on the second floor was transformed in to a classroom for Grades Three and Four. This alteration of rooms providing a fourth classroom and teachers permitted a division of two grades for each room. This new improvement promoted many great advantages in more efficient teaching. The Community of Sisters increased from five of the previous year to eight Sisters in 1936.

In 1937 the Eighth Grade participated in the Diocesan Rural Life Essay Contest. SS. Peter and Paul School had the honor of seeing one of her pupils, Alois Buresh, capture First Prize. This year again proved fruitful in vocations not only to the Sisterhood, but also to the Priesthood. August 28, 1937, Mary Bren (Sister M. Elsa) entered the Candidature of the School Sisters of Notre Dame at Mankato, Minnesota. Alois Buresh left for Lisle, Illinois, where he was to attend St. Procopius Academy in preparation for entrance in to the Order of Benedictine Fathers.

Palm Sunday, April 12, 1938, a Passion Play "Pontia" under the direction of Sister M. Adalbert, was presented by the four Upper Grades. A vested choir of thirty boys rendered choruses of Bohemian hymns between acts. It was one of the most inspiring plays presented at New Hradec, leaving a lasting impression upon the entire audience.

June 14, 1939, the Seventh Grade girls presented a Bohemian operetta in honor of Father Bezdicek, a former boy from this parish, who sang his first Mass at SS. Peter and Paul Church. In August of the same year, the coal bin on the south side of the church was transformed in to a playroom, thus providing more space for the children's recreations. When the number of boarders increased, it also served as a dormitory.

June 7, 1940, Sister M. Adalbert, Superior and Principal for the past six years and teacher of Grades Seven and Eight for eight years, left New Hradec for a new field of labor. However, Sister's zealous efforts to build up the school shall long be remembered by the parishioners.

It was during her Principalship that the opening of a fourth classroom and construction of a larger dormitory made an increase in enrollment possible.

Fifth and Sixth Grade 1948

BOGNER IMPLEMENT CO.

Philip Bogner, Prop.

PHONE 98

DICKINSON, NORTH DAKOTA

★

DEALER IN

MINNEAPOLIS MOLINE &

MASSEY HARRIS POWER MACHINERY

PHILCO RADIOS AND REFRIGERATORS

ABC WASHERS

HYDRAULIC FARMHAND STACKERS

Her successor, Sister M. Bozena, returned to New Hradec, August 7, for a second term as Superior and Principal. The enrollment that September increased so much that the large number of Boarders could not be accomodated in the dining room. The Sisters were of necessity obliged to give up their Refectory which up till now had been a part of the Boarder's dining room partitioned off by a heavy curtain. The only space available for the Sisters' Refectory was the laundry which still serves this purpose today.

May 10, 1942, the entire school participated in a Mother's Day Program given at the new K. D. Hall for the first time. It consisted of a variety of numbers, several dedicated to the Mothers of the parish. In June Sister Superior M. Bozena because of illness, was called to Mankato, Minnesota for a complete rest after two years of strenuous labor.

August 1942, Sister M. Celine was appointed to succeed Sister M. Bozena as Superior, Principal, and teacher of Grades Seven and Eight. The enrollment this year reached its peak when 143 pupils were registered in September. 92 of this total were Boarders. This is the largest number of pupils ever recorded at SS. Peter and Paul School. Classrooms and dormitories were overcrowded. Double deckers were built in both Boy's and Girl's Dormitories in order to accommodate more beds. Members of the School Board solved a part of the shortage problem by supplying desks from rural country schools which were closed. A private home owned by Frank Binstock was rented and used as a Girl's Dormitory. However, November 18, a fire of unknown origin broke out at about 11:30 A.M. and the home with all the beds and bedding was completely destroyed within a few minutes. This resulted in overcrowded conditions in the school building proper as the girls who had slept in the private home left bedless and therefore had to be relocated. New beds had to be purchased to replace the burned ones.

May 7, 1944, the four Upper Grades presented a five act Bohemian play "Za Neznamým Bohem," under the direction of Sister M. Celine. Magdalene Sadowsky played the leading role. Elaborate scenery, stage equipment, and costuming, marked this play as one of the most beautiful ever presented by the school children at New Hradec. The weird, sad, and pleasant scenes left the audience deeply impressed according to compliments received.

May 28, 1944, Graduation exercises were conducted during May Devotions Sunday evening. Diplomas were conferred by Father Brydl to 21 Graduates, the largest Eighth Grade ever recorded in the Annals of SS. Peter and Paul School. That evening the Graduate girls also took part in the "Living Rosary" conducted by the Young Ladies' Sodality.

Seventh and Eighth Children 1948

COMPLIMENTS

of

WALTON & DAVIS CO.

— DEALERS IN —

Lumber and Building Materials
of All Kinds

— DISTRIBUTORS OF —

Sun Proof Paints

If you have any building problems,
let us help you with them.

DICKINSON, N. DAK. PHONE 120

September 1, 1944, school opened with an enrollment of 118 pupils. 94 of these were registered as boarders. This is the highest number of boarders ever recorded in all the past years and also the most crowded condition that SS. Peter and Paul School ever experienced. Due to the hospitalization of our Pastor, Father Brydl, who suffered severe burns in August, a High Mass in honor of the Holy Ghost was sung by Father Adrian Klepac, O.S.B., from Dickinson. During the following months Mass was said occasionally by Fathers coming out from Dickinson and Killdeer until the return of the Pastor in November.

October 10, 1945, marks the red letter day for SS. Peter and Paul School. The ground was blessed and the first shovel of soil turned over by Father Brydl. The Trustees and several other members of the parish were also present. Albert Ficek operating the tractor began the actual excavation. With the assistance of Joe V. Ridl and his caterpillar, the excavation was completed within a few days.

February 7, 1946, brought an unexpected closing of school for one week when a streptococcus germ was discovered among the children. Several pupils wer hospitalized and one was in a critical condition. The County Health Nurse, Mary F. Hushka, examined all the children before leaving and again upon their return to make certain that no new cases would develop. In April a new slide was purchased for the playground to provide more amusement and exercise fo rthe children. June 2, SS. Peter and Paul Parish witnessed the Graduation Exercises of the twenty-seventh class of nineteen Graduates who received their Eighth Grade Diplomas. This is the second largest class of boys and girls since 1917, to pass the portals of SS. Peter and Paul School.

September 9, 1946, school opened with an enrollment of 105 pupils, 81 of whom were registered as boarders. This total shows a slight decrease especailly in the four Upper Grades. More equipment was added to the playground in the form of a Pole Goal for the purpose of playing Basket Ball. This has aroused high enthusiasm in Athletics and Basket Ball has become the favorite sport of the Seventh and Eighth Grade boys. A 4H Club was also organized in September and has since become very active, especially the Boy's division under the leadership of Laudie Ficek.

January 1, 1947, marked the official opening of the Centennial Year of the School Sisters of Notre Dame. The Congregation originating in France was suppressed, but reestablished in Germany by Mother Mary Theresa and Bishop Witman. July 31, 1947, Mother Theresa with four Sisters arrived at New York. In 1850 the first Motherhouse was founded in Milwaukee, Wisconsin, which still remains the governing body of the American foundations. The Congregation since 1847 has spread

JOE M. MILLER, President
JOE FRENZEL, Vice-President
FRED ESSLINGER, Secretary-Manager

GRAINS OF ALL KINDS

FARMERS CO-OPERATIVE
UNION ELEVATOR CO.
PHONE 188
DICKINSON, NORTH DAKOTA

CONGRATULATIONS
TO
SAINT PETER & PAUL MEMBERS
FROM
THE SAX ORGANIZATION

DEALERS IN
CHEVROLET — BUICK — OLDSMOBILE — AND CADILAC CARS
CATERPILLAR TRACTORS
CESSNA AIRPLANES
Complete Line of Parts, Accessories and Service

DICKINSON PHONE 825 — 826 NORTH DAKOTA

and now comprises five Provinces in North America.

August 27, 1947 Emma Buresh another of our former graduates entered the Candidature of the School Sisters of Notre Dame at Mankato, Minnesota.

Teaching Staff

1917 - 1918

Sister M. Adalbert
Sister M. Gunthildis
Sister M. Piata
Candidate Sister Mary

1918 - 1919

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphine
Sister M. Thomasine
Sister M. Gunthildis
Sister M. Piata

1919 - 1920

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphine
Sister M. Piata
Sister M. Hyacinth
Sister M. Doretta

1920 - 1921

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphine
Sister M. Hyacinth
Sister M. Piata
Sister M. Doretta
Candidate Sister Veronica

1921 - 1922

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphine
Sister M. Hyacinth
Sister M. Piata
Sister M. Doretta
Candidate Siste Agnes

1922 - 1923

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphine
Sister M. Hyacinth
Sister M. Piata
Sister M. Doretta
Candidate Sister Clara

1923 - 1924

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphine
Sister M. Hyacinth
Sister M. Piata
Sister M. Doretta
Candidate Sister Rose

1924 - 1925

Sister M. Johanna
Sister M. Adolphina
Sister M. Hyacinth
Sister M. Piata
Sister M. Doretta
Candidate Sister Rose

1925 - 1926

Sister M. Methodius
Sister M. Bozena
Sister M. Hyacinth
Sister M. Piata
Sister M. Doretta

1926 - 1927

Sister M. Odupha
Sister M. Piata
Sister M. Bozena
Sister M. Hyacinth
Sister M. Mathilda

1927 - 1928

Sister M. Wenceslaus
Sister M. Piata
Sister M. Bozena
Sister M. Hyacinth
Sister M. Mathilda

PAUL MANN COMPANY, INC.

INTERNATIONAL MOTOR TRUCKS

STUDEBAKER AUTOMOBILES

General Garage

U. S. TIRES

DICKINSON, NO. DAKOTA

206-8 FIRST AVE. WEST PHONE 500

COAST-TO-COAST STORES

Dickinson, No. Dakota

EVERYTHING IN HARDWARE FURNITURE

and AUTO SUPPLIES

Phone 242 Dickinson, North Dakota

PHONE 301 *RES. 301*

DICKINSON PLUMBING & HEATING COMPANY

PLUMBING AND HEATING CONTRACTORS

Repair Work A Specialty

ROY EKSTROM, PROP. DICKINSON, N. D.

1928 - 1929
Sister M. Bozena
Sister M. Piata
Sister M. Hyacinth
Sister M. Mathilda
Sister M. Berenice

1929 - 1930
Sister M. Bozena
Sister M. Piata
Sister M. Bonifacia
Sister M. Mathilda
Sister M. Berenice

1930 - 1931
Sister M. Bozena
Sister M. Piata
Sister M. Mathilda
Sister M. Berenice
Sister M. Prima

1931 - 1932
Sister M. Bozena
Sister M. Mathilda
Sister M. Berenice
Sister M. Prisca
Sister M. Prima

1932 - 1933
Sister M. Bozena
Sister M. Godoline
Sister M. Adalbert
Sister M. Mathilda
Sister M. Prisca
Sister M. Prima

1933 - 1934
Sister M. Bozena
Sister M. Godoline
Sister M. Adalbert
Sister M. Prisca
Sister M. Prima
Sister M. Stanisia

1934 - 1935
Sister M. Adalbert
Sister M. Prisca
Sister M. Ellen
Sister M. Prima
Sister M. Stanisia

1935 - 1936
Sister M. Adalbert
Sister M. Prisca
Sister M. Ellen
Sister M. Prima
Sister M. Stanisia

1936 - 1937
Sister M. Adalbert
Sister M. Godoline
Sister M. Prisca
Sister M. Prima
Sister M. Catherine
Sister M. Winfried
Sister M. Stanisia
Sister M. Maxima

1937 - 1938
Sister M. Adalbert
Sister M. Godoline
Sister M. Prisca
Sister M. Stanisia
Sister M. Florence
Sister M. Celine
Sister M. Florina
Sister M. Maxima

1938 - 1939
Sister M. Adalbert
Sister M. Florence
Sister M. Thecla
Sister M. Prisca
Sister M. Stanisia
Sister M. Celine
Sister M. Maxima

1939 - 1940
Sister M. Adalbert
Sister M. Florence
Sister M. Stanisia
Sister M. Celine

RADIO STATION
KDIX
DICKINSON, NORTH DAKOTA
FOR THE BEST IN LISTENING

- NEWS
- MUSIC
- SPORTS
- DRAMA

Tune 1230 On Your Dial

BURIAUL VAULTS
CEMENT BLOCKS
WELL CURBING

DICKINSON CONCRETE PRODUCTS INC.
DICKINSON, NO. DAK.
Phone 721

FLECK'S
DICKINSON, NORTH DAKOTA
FURNITURE & APPLIANCE
MAYTAG
SALES — SERVICE — BOTTLE GAS STOVES
GENERAL ELECTRIC APPLIANCES
MONARCH RANGES
A Complete Line of Furniture
Phone 205

SEMERAD IMPLEMENT CO.
Phone 779 Dickinson, No. Dakota
ALLIS CHALMERS
CRAWLER AND WHEEL TRACTORS, IMPLEMENTS AND
FARM SUPPLIES, GRAHAM-HOEME PLOWS, D.A. LOADER
STACKERS, EXPLOSIVES

OCCIDENT LUMBER YARD

LUMBER

BUILDING MATERIAL

HARDWARE

PAINTS

Joseph P. Ziegler, Mgr.

DICKINSON, N. DAK.

Sister M. Maxima
Sister Marie
Sister Veronica

1940 - 1941

Sister M. Bozena
Sister M. Florence
Sister M. Stanisia
Sister M. Celine
Sister M. Maxima
Sister M. Philomene
Sister M. Lillian

1941 - 1942

Sister M. Bozena
Sister M. Florence
Sister M. Stanisia
Sister M. Celine
Sister M. Maxima
Sister M. Patience
Sister M. Lillian

1942 - 1943

Sister M. Celine
Sister M. Prima
Sister M. Stanisia
Sister M. Patience
Sister M. Lillian
Sister M. Rosemary

1943 - 1944

Sister M. Celine
Sister M. Prima
Sister M. Stanisia
Sister M. Patience
Sister M. Lillian
Sister M. Rosemary
Sister Marianne

1944 - 1947

Sister M. Celine
Sister M. Prima
Sister M. Patience
Sister M. Florina
Sister M. Lillian
Sister M. Rosemary

Graduates of Sts. Peter and Paul School

1920

Anna Karsky
Rose Karsky
Emily Kovash

1921

Joseph Adamski
Alex Godlevsky
Francis Holler
Mary Karsky
Mary Steffan
Ludmilla Svoboda
Barbara Zimbrick

1922

Barbara Bren

1923

Emil Godlevsky
William Kovash
Peter Kudrna
Ladislaus Polensky
Joseph Steffan
Mary Adamski
Marie Ficek

1924

Albert Ficek
Adolph Fisher
Joseph Holler
Alois Jablonsky
Joseph Karsky
Henry Ridl
Stephen Ridl
Ludmilla Pavlichek
Mary Polensky

1925

Anthony Adamski

1926

Laudie Adamski
William Ficek

★

CONGRATULATIONS

TO YOUR

PARISH

ON ITS

GOLDEN JUBILEE

FRANK MISCHEL

FUNERAL HOME

★

John Jablonsky

1927

Albert Fisher
Ladislaus Kovash
Adolph Tuhy
Anna Zastoupil

1928

Albert Binstock
William Dvorak
Henry Ficek
Vincent Sadowsky
Emma Karsky
Ludmilla Karsky

1929

Ladislaus Ficek
Peter Jablonsky
Robert Steffan
Robert Stranik
Rose Adamski
Mary Bezdicek
Eleanore Bren
Eleanore Dvorak
Emma Maresh
Victoria Karsky

1930

Stanislaus Ficek
Alfred Stranik
Victoria Jablonsky
Mildred Kostelecky
Marcella Schwehr
Ludmilla Zastoupil

1931

John Adamski
Vitrus Ficek
George Ficek
Vincent Ficek
Mary Maresh
Mildred Fisher

1932

Albert Bren
Charles Kostelecky
Charles Steffan
Hattie Kinzel
Mary Steffan

1933

Albert Maresh
Gertrude Karsky
Dorothy Kovash
Mildred Hibl

1934

Charles Bren
Ladislaus Dvorak
Laudie Hanel
George Hibl
George Kovash
Peter Sadowsky
Veronica Binstock
Lillian Ficek
Eva Maresh
Hattie Steffan

1935

Mary Bren
Veronica Ficek
Mary Fisher
Bertha Karsky
Margaret Hanel
Edith Kinzel
Anna Steffan

1936

Ernest Ficek
Robert Kovash
Edward Kovash
Robert Sadowsky
Anna Hibl
Edith Kostelecky
Lillian Steffan

1937

Alois Buresh
Vincent Fisher
Robert Hibl
Ladislaus Kostelecky

DICKINSON ROLLER MILLS

OBRIGKEWITSCH BROS.

WE CLEAN

GRASS SEEDS

OF ALL KINDS

Ladislaus Kostelecky Sr.
Ladislaus Sadowsky
William Sadowsky
Minnie Binstock
Cecilia Buresh
Edith Jirges
Martha Kovash
Dorothy Kudrna
Mildred Kudrna
Betty Saetz

1938

Otto Ficek
Robert Ficek
Joseph Fisher
Jerry Bren
Robert Volesky
Charles Volesky
Albert Sadowsky
Robert Wolberg
Helen Binstock
Lillian Ficek
Mary Holler
Dorothy Kostelecky
Anna Kuschynski
Martha Semerad
Dorothy Ficek
Alice Sadowsky

1939

Thomas Ficek
Laddie Jablonsky
Dan Kostelecky
Bruno Kovash
Edward Ridl
Christina Binstock
Veronica Buresh
Martha Ficek
Martha Jablonsky
Dorothy Jirges
Mary Karsky
Martha Hibl
Bertha Sadowsky
Edith Sadowsky
Lillian Sadowsky
Mary Sadowsky

1940

Albert Hibl
Laudie Kostelecky
Jerry Meduna
John Pavlish
Frank Steffan
Robert Volesky
Joseph Wolberg
Josephine Ficek
Martha Fisher
Martha Kostelecky
Margaret Sadowsky

1941

Charles Faiman
Joseph Hibl
Laudie Hibl
Robert Jablonsky
Richard Maresh
Bohumil Krehlik
Edwin Kudrna
Alfred Sadowsky
Richard Sadowsky
Mary Buresh
Agnes Ficek
Eleanore Ficek
Mary Ficek
Georgia Karsky
Edith Ridl

1942

Jerry Kostelecky
George Pavlish
George Sadowsky
Richard Stranik
Martha Brydl
Mary Ann Buresh
Lillian Kostelecky
Elsie Kostelecky
Lillian Kovash
Wilma Kovash
Lydia Sadowsky
Marcella Sadowsky
Evelyn Semerad
Ella Volesky
Frances Volesky

SERVICE DRUG STORE

GIFT SHOP DOWNSTAIRS

For

FINE CHINA

LENOX *WEDGEWOOD* *SPODE*

STERLING SILVER

WALLACE *GORHA M* *REED and BARTON*

CRYSTAL WARE

HEISEY *HAWKES* *IMPERIAL*

IMPORTED GIFTWARE

DICKINSON, NORTH DAKOTA

★

GANZER ELEVATOR

• GRAIN • FEED • SEEDS

PHONE 195

Dickinson, North Dakota

★

Congratulations and Best Wishes

on this your

GOLDEN JUBILEE

May God's Blessing rest upon the Parish

CITY CLEANERS

T. MIKLAUTSCH & SON

Fine Tailoring & Dry Cleaning

"ALWAYS RELIABLE"

EST. 1911 DICKINSON, N. DAK. PHONE 174

Mary Volesky

1943

Laudie Buresh
Vincent Buresh
Ulrich Ficek
Laudie Kovash
Robert Ridl
Raymond Sadowsky
Justine Binstock
Emma Buresh
Angeline Kaisershot
Ottilia Karsky
Edith Kovash
Irene Ridl
Ottilia Saetz

1944

Robert Bezdicek
Laudie Chorne
George Jablonsky
Alfred Jirges
Otto Karsky
Gabriel Kinzel
William Kostelecky
Louis Kovash
Raymond Kovash
Raymond Markel
Henry Pavlish
Elsie Bren
Ottilia Buresh
Dorothy Hibl
Clara Karsky
Hattie Krehlik
Dorothy Pavlish
Beata Sadowsky
Beatrice Sadowsky
Magdalene Sadowsky
Dorothy Volesky

1945

Majmir Ficek
Edmund Franchuk
William Jablonsky
Edwin Jirges
Victor Kovash
Frank Sadowsky
Jerry Semerad
Edwin Tuhy
Edwin Volesky
Robert Buresh
Alice Adamski
Edith Kubas
Dorothy Holler

1946

George Adamski
Leonard Buresh
Vincent Hibl
Leonard Kovash
Edwin Kostelecky
Louis Sadowsky
Wilma Brydl
Betty Jablonsky
Josephine Jablonsky
Martha Jirges
Mary Jirges
Mary Kostelecky
Georgia Sadowsky
Gertrude Sadowsky
Wilma Sadowsky
Martha Saetz
Bertha Semerad
Betty Volesky
Dorothy Wolberg

1947

Otto Adamski
John Buresh
Frank Karsky
Maynard Karsky
Richard Kovash
Leonard Rambousek
Otto Ridl
Benjamin Volesky
William Volesky
Martha Binstock
Dorothy Bren
Marjorie Hushka

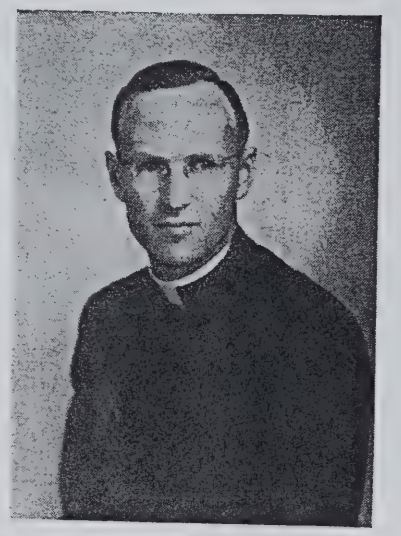

Rev. Valerian Bezdicek

Father Bezdicek was born in New Hradec, N. D. Sept. 8, 1913. His father died in 1918 and Mrs. Bezdicek moved with her family to Dickinson, N. D. He attended St. Joseph's parochial school in Dickinson. His High School and College courses were taken at St. Procopius College, Lisle, Ill.; and Nazareth Hall, St. Paul, Minn. He studied philosophy and theology at the Pontifical College Josephinum, Worthington, Ohio, and was ordained by the Most Reverend Amleto Giovanni Cicognani, D. D., Apostolic Delegate to the United States, May 28, 1939, in the seminary chapel at the Pontifical College Josephinum. He offered his First Solemn High Mass in SS. Peter and Paul Church, New Hradec, N. D., June 14, 1939. He left shortly after that to take up his work in the Diocese of Great Falls, Mont. (He was ordained for the diocese of Great Falls. His first assignment after ordination was an assistant at St. Patrick's church in Billings, Mont., and then later at St. Leo's Lewistown, Mont. In May 1940, he took charge of St. Victor's Parish, Hilger. On Dec. 12, 1947 he was installed as pastor of St. Francis Xavier's Church, Circle, Mont.

Story & Clark
PIANOS
—THE WORLD'S GREATEST VALUES!
DICKINSON MUSIC SHOP
Dickinson, North Dakota

We Are Happy To Have The Privelege Of

Extending Our

CONGRATULATIONS

and

SINCERE GOOD WISHES

TO

SS. PETER AND PAUL CATHOLIC CHURCH

At New Hradec, N. D.

UPON

YOUR 50TH ANNIVERSARY

MAY YOUR GOOD WORK CONTINUE

THE FIRST NATIONAL BANK OF DICKINSON

DICKINSON, NO. DAKOTA

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

AND

FEDERAL RESERVE SYSTEM

HECKMAN
BINDERY INC.
DEC 97
Bound-To-Please® N. MANCHESTER,
INDIANA 46962